Ազգ
Azg

24 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2008 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 239 (4133)

Խ. Սոլանան ողջունում է Մոսկվայի եւ Հելսինկիի հռչակագրերը

Եվրամիության արտաքին քաղաքականության եւ անվտանգության հարցերով գերագույն հանձնակատար Խավիեր Սոլանան հայտարարել է, որ Եվրամիությունը պաշտպանում է տարածաշրջանային համագործակցության ու կառուցողական երկխոսության բոլոր ձեւերը, որոնք տանում են տարածաշրջանի երկրների միջեւ կապերի ամրապնդման: «Մենք ողջունում ենք նոյեմբերի 2-ի մոսկովյան հռչակագիրը եւ դեկտեմբերի 4-ի Հելսինկյան հռչակագիրը, որոնք հավաստում են ղարաբաղյան հակամարտության խաղաղ լուծում գտնելու բոլոր կողմերի ձգտումը», ասել է Սոլանան «Թրենդ»-ին տված հարցազրույցում: Նա Եվրամիության անունից վճռականորեն կոչ է արել հակամարտության կողմերին՝ գործել այդ ուղղությամբ եւ շարունակել կառուցողական երկխոսությունը, հաղորդում է «Արմենպրեսը»:

Համահայկական բանկ ենք ձեւավորում

ՄԱՐԻՆԵՏԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

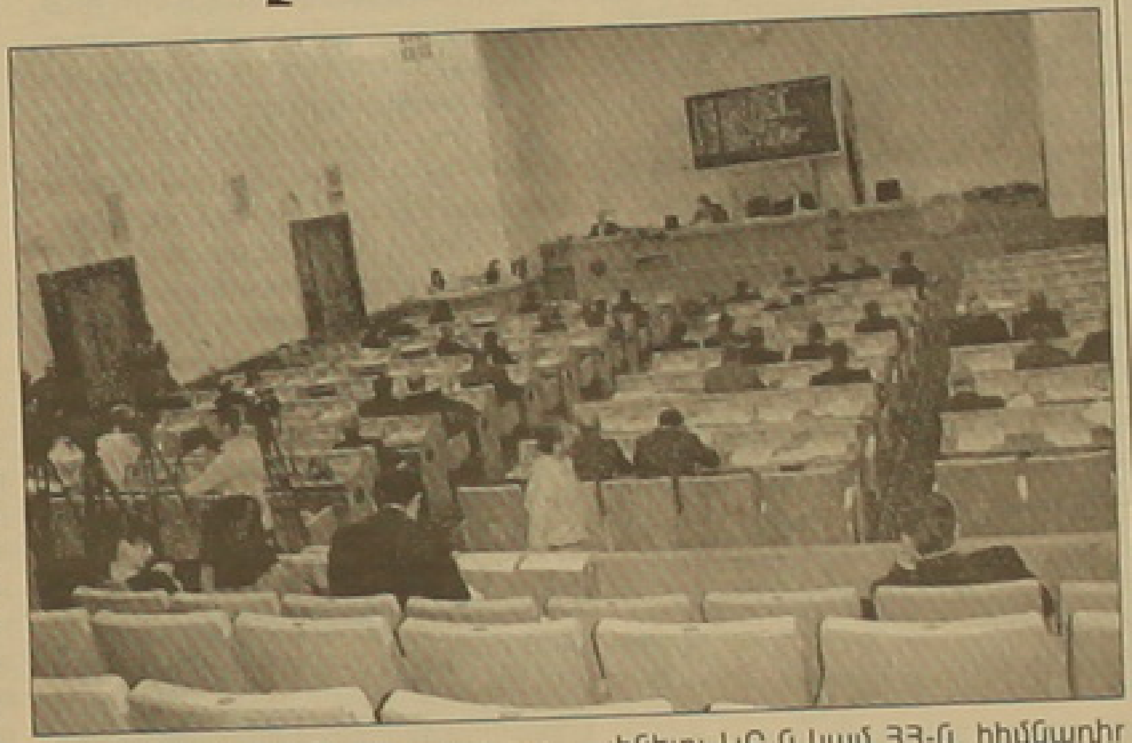

Երբ Ազգային ժողովն այս տարի վերջին անգամ փորձեց իր հեղինակությունը բարձրացնել՝ արտահերթ նիստ հրավիրելով: Ճենաց աշխարհում 41 հոգանոց պատվիրակությամբ մի լավ բանակցած (ի[illegible] հանգստացած) ԱԺ նախագահը նոր ուժերով ձեռնամուխ եղավ արտահերթ նիստում մի շարք հրատապ օրենսդրական նախաձեռնություններ քննարկելուն, որոնց մեջ են Երեւանի քաղաքապետի ընտրությունը հորով-մորով անելու օրենքը երկրորդ ընթերցմամբ, «Հանրաքվեի մասին» օրենքի փոփոխությունները, «Համահայկական բանկի մասին» օրենքը եւ այլն:

Ու մինչ **«Ազգը»** ԱԺ պատգամավորներից փորձում էր ճշտել, թե ո՞րն էր անցնող տարվա ամենահիշվող քաղաքական ֆրազը, եւ ստանում էր ամենաանսպասելի պատասխաններ, որոնց անդրադառնալու առիթ կունենանք, դահլիճում Կենտրոնական բանկի նախագահ **Արթուր Ջավադյանը** ներկայացրեց համահայկական բանկ ստեղծելու նպատակներն ու մեխանիզմները: Գաղափարն, ի դեպ, ողջունում էին բոլոր պատգամավորները, բայց առաջարկներ եւ հստակեցումներ անողների պակաս չկար կոալիցիոն պատգամավորների մեջ, եւ հատկապես «Ժառանգությունը», ինչպես միշտ, համարյա ամբողջ կազմով շատ բան էր գտնում նախաձեռնության մեջ քննադատելի:

Համահայկական բանկը բաց բաժնետիրական ընկերություն (ԲԲԸ) է լինելու, հիմնադիրներից է լինելու ԿԲ-ն կամ ՀՀ-ն, հիմնադիր կարող է լինել իրավունքի որեւէ սուբյեկտ: Այս բանկը կառավարելու են ընդհանուր ժողովը, բանկի խորհուրդը, գործադիր տնօրենը կամ վարչության նախագահը, իրավասությունների շրջանակը սահմանվելու է գործող բանկային օրենսդրությամբ, չնախատեսված պարագայում՝ համահայկական բանկի կանոնադրությամբ:

Տես էջ 2

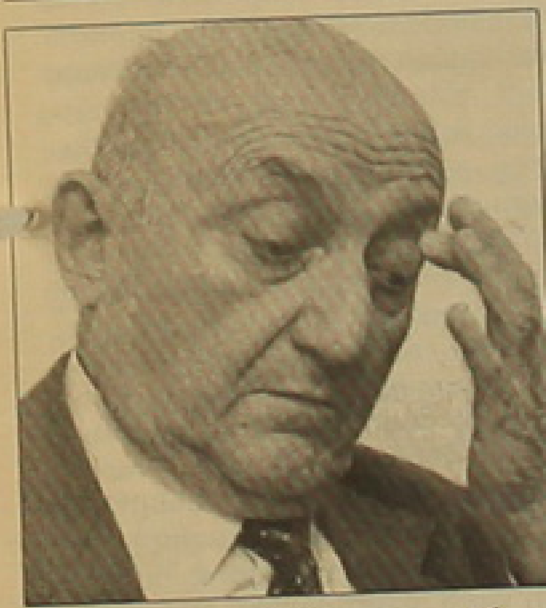

Սերժ Սարգսյանը շնորհավորել է մաեստրո Հովհաննես Չեքիջյանին

Նախագահի նստավայրից հաղորդում են, որ Սերժ Սարգսյանը դեկտեմբերի 23-ին հեռախոսազրույց է ունեցել հանրաճանաչ դիրիժոր, Հայաստանի պետական ակադեմիական երգչախմբի գեղարվեստական ղեկավար, պետական բազմաթիվ մրցանակների դափնեկիր Հովհաննես Չեքիջյանի հետ: Ս. Սարգսյանը շնորհավորել է մաեստրո Չեքիջյանին ծննդյան 80-ամյակի կապակցությամբ, ընդգծել նրա անգնահատելի ներդրումը հայկական մշակույթի զարգացման եւ տարածման գործում, մաղթելով նրան առողջություն, անսահման երջանկություն եւ ստեղծագործական նորանոր հաջողություններ:

Վրաստանի գազի ցանցը Ադրբեջանի վերահսկողության տակ

Ըստ «ԱՊԱ» գործակալության հաղորդագրության, մինչեւ այս տարվա վերջ Ադրբեջանի նավթային պետական ընկերությունը կարող է Վրաստանի իշխանության հետ պայմանագիր կնքի ստանձնելով այդ երկրի գազի ցանցի կառավարումը: Այս հաղորդագրության մեջ մտահոգիչն այն է, որ հենց Վրաստանով է անցնում Հայաստան մատակարարվող գազախողովակաշարը, եւ առայժմ պարզ չէ՝ արդյոք այդ գազամուղը նույնպես կանցնի ադրբեջանցիների տնօրինությանը, թե ոչ: Առաջիկայում կանդրադառնանք:

Նշանակվել է ֆինանսական համակարգի հաշտարար (օմբուդսմեն)

Դեկտեմբերի 22-ին անցկացվել է «Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի գրասենյակ» հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի անդրանիկ նիստը: Ըստ ՀՀ կենտրոնական բանկի հասարակայնության հետ կապերի ծառայության, նիստում «Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի գրասենյակ» հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի նախագահ է ընտրվել Գրիգոր Ղոնջյանը (ՀՀ ԿԲ-ի խորհրդի անդամ): Հոգաբարձուների միաձայն որոշմամբ ֆինանսական համակարգի հաշտարար (օմբուդսմեն) է նշանակվել Փիրուզ Սարգսյանը: Փ. Սարգսյանը 1995-ից մինչ օրս աշխատել է ՀՀ կենտրոնական բանկի իրավաբանական վարչությունում՝ զբաղեցնելով մասնագետից մինչեւ իրավաբանական վարչության պետի եւ ՀՀ ԿԲ-ի նախագահի գլխավոր իրավական խորհրդականի պաշտոններ:

Ձմեռային արձակուրդը կսկսվի դեկտեմբերի 25-ից

Հանրապետության հանրակրթական դպրոցներում ձմեռային արձակուրդն այս տարի կսկսվի դեկտեմբերի 25-ից եւ կտեւի մինչեւ հունվարի 7-ը: Առաջին եւ երկրորդ դասարանի աշակերտները կհանգստանան մինչեւ հունվարի 21-ը ներառյալ: Ինչպես «Արմենպրեսին» հայտնեցին ՀՀ ԿԳ նախարարության հասարակայնության հետ կապերի վարչությունից, ձմեռային արձակուրդն այս տարի նախորդ տարվա համեմատ կարճ է, քանի որ դպրոցականներն արդեն ունեցել են աշնանային արձակուրդ՝ հոկտեմբերի 27-ից նոյեմբերի 2-ը: Գարնանային հանգստյան օրերը սահմանված են մարտի 23-ից մինչեւ 29, իսկ առաջին դասարանցիների համար կերկարաձգվի կրկին մեկ շաբաթով ավելի:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Հայաստանն արդեն այսօր կարող է էլեկտրաէներգիա մատակարարել Թուրքիային

Ինչպես «Արմենպրեսի» հետ զրույցում նշեց «Բարձրավոլտ էլեկտրական ցանցեր» ընկերության գլխավոր տնօրեն **Սահակ Աբրահամյանը**, գործարքի իրականացման համար պետք է լուծվեն Թուրքիայում առկա մի շարք տեխնիկական խնդիրներ, առանց որի դեռ հնարավոր չէ իրականացնել մատակարարում: Նա հիշեցրեց, որ այս տարվա սեպտեմբերի 4-ին կնքված պայմանագրի իրականացման համար, ըստ որի՝ 2009-ից Հայաստանը կսկսի Թուրքիային էլեկտրաէներգիա մատակարարել, որպես միջնորդ է հանդես եկել բելգիական կողմը, որը պետք է Թուրքիայում մի շարք խնդիրների կարգավորմամբ զբաղվի: Առաքվող հոսանքի ծավալների մասին խոսելն ընկերության գլխավոր տնօրենը վաղ համարեց՝ նշելով, որ դա կհստակեցվի, երբ հստակ կլինեն նաեւ մատակարարման ժամկետները:

Փոստային բացիկներ Թուրքիայի հայկական պատմամշակութային կենտրոնների պատկերներով

Հայաստանում 2009-ի հունվարին կներկայացվի փոստային բացիկների բացառիկ հավաքածու: Այն կպատմի Թուրքիայում հայերի ունեցած մեծ ավանդի եւ այնտեղ գտնվող հայկական պատմամշակութային կենտրոնների մասին, որոնք այսօր ներկայացվում են որպես թուրքական: Հավաքածուի հրատարակիչ-խմբագիր, ազգությամբ թուրք **Օսման Քյոքերն** «Արմենպրեսի» հետ հարցազրույցում նշեց, որ ավելի քան 2 հազար բացիկից բաղկացած հավաքածուի նմուշներն առանձնացված են իսպանացի (կիսով հայ) Օրլանդո Կալիմենոյի շուրջ 6 հազար նմուշից: Փոստային բացիկների վրա պատկերված են հայկական եկեղեցիներ, կոթողներ, հուշարձաններ, հայերին պատկանած բազմաթիվ կառույցներ, այդ թվում՝ հյուրանոցներ, որոնց վրա հստակ հայերեն նշագրումներ են արված, ինչն էլ փաստում է դրանց հայկական լինելու մասին:

Դիվանագիտական ներկայացուցչություններ կբացվեն Բրազիլիայում, Լիտվայում, Ֆինլանդիայում եւ Ճապոնիայում

Հաջորդ տարի Հայաստանը ծրագրում է դիվանագիտական ներկայացուցչություններ բացել Բրազիլիայում, Լիտվայում, Ֆինլանդիայում եւ Ճապոնիայում: Ըստ ԱԳՆ մամուլի կենտրոնի, հյուպատոսական կետ է բացվել Հաագայում, գլխավոր հյուպատոսություն՝ Բաթումում: 2009-ին կշարունակվի նաեւ արտերկրում ՀՀ դեսպանությունների շենքերի գնման ծրագրային աշխատանքը. ՀՀ պետբյուջեի միջոցներով կգնվեն շենքեր դեսպանությունների համար, սակայն առայժմ հստակեցված չէ, թե որ քաղաքներում: Հայաստանի Հանրապետությունը դիվանագիտական հարաբերություններ ունի աշխարհի 153 երկրի հետ:

Ֆոլկլորային «դատական» զարգացումները ձեռնտու են ընդդիմությանը

«Յոթի գործով» դատավարությունը կրկին հետաձգվեց

ՀԱՍՄԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Առավոտյան ժամը տասնմեկից Շենգավիթի ընդհանուր իրավասության դատարանի բակը մարդաշատ էր, ու փողոցում «արդարություն» գոռացող մոտավորապես 300 հոգանոց բազմությունը խաթարում էր երթեւեկության ընթացքը՝ առաջացնելով խցանում: Պատճառը «Յոթի գործով» դատավարությունն էր: Անկարգություններից խուսափելու նպատակով դրսում հավաքվածներին հսկում էին իրավապահ մարմինները: Միտինգավորներն ատելությունից բացի առաջնորդվում էին «Ազատություն հրաշալի յոթնյակին» կարգախոսով: Ընդդիմության ներկայացուցիչները այս անգամ ավելի լավ էին կազմակերպել բողոքի ակցիան ու միտինգավորներին բաժանել էին գունավոր սուլիչներ ու «Լեւոն նախագահ» կարգախոսով անձրեւանոցներ՝ ոչ միայն անձրեւից Լեւոնով պաշտպանվելու, այլեւ միշտ հիշելու, որ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը՝ թեկուզ հեռվից, ամբաստանյալների կողքին է միշտ: Մարդաշատ էր նաեւ դատարանի դահլիճը: Հենց սկզբից լուրջ խոչընդոտներ ծագեցին լրագրողների համար, որոնք այդպես էլ չկարողացավ լուծել անգամ մարդու իրավունքների պաշտպան Արմեն Հարությունյանը: Կարգադրիչները հրելով արգելեցին լրագրողներին դասարանի դահլիճ մտնել՝ խոչընդոտելով մասնագիտական աշխատանքի կատարմանը: Դրա փոխարեն մի քանի տասնյակ լրագրողներին առաջարկեցին տեղավորվել շենքում գտնվող փոքրիկ սենյակում՝ հեռուստացույցի օգնությամբ հետեւելու դատավարության ընթացքին:

Երբ դասարան էին շտապել նաեւ մարտյան դեպքերի ժամանակ տուժածների հարազատները: Առաջին բախումը ամբաստանյալների ընտանիքի անդամների եւ տուժածների հարազատների միջեւ ծագեց այն ժամանակ, երբ կարգադրիչները հայտարարեցին, որ դահլիճում այլեւս նստելու տեղ չկա, իսկ «կանգնած մարդ դատավարության ընթացքում չպետք է լինի»:

Տես էջ 3

Կրթության ու գիտության ոլորտի բարեփոխումները դյուրընթաց չէին

Կրթության եւ գիտության նախարար **Սպարտակ Սեյրանյանի** տարեվերջյան ամփոփիչ խոսքը բավականին սեղմ էր, հստակ: Կրթության նախկին նախարարների երկարաշունչ ասուլիսների համեմատ նրա ելույթում տեղ էին գտել միայն հիմնախնդիրները՝ առանց ավելորդ գունազարդումների: Երբ նախարարը դրանց մասին խոսեց ոլորտ առ ոլորտ՝ նախադպրոցականից մինչեւ բուհական կրթություն, ներառելով նաեւ գիտությունը:

Նախադպրոցական կրթությունը գրավիչ ու մատչելի դարձնելու համար այս տարի մշակվել ու հաստատվել է 2008-2015 թթ. բարեփոխումների ծրագիրը, որով առաջին հերթին հատուկ ուշադրություն է հատկացվելու մարզային մանկապարտեզներին: Արդեն իսկ մեկնարկել է փորձնական փուլը՝ Լոռու եւ Շիրակի մարզերի 22 հաստատություններում ընդգրկվել է 540 երեխա, իսկ Սյունիքի մարզի 8 հաստատություններում՝ 200 երեխա:

Նախորդ տարիների պես կրթական բարեփոխումները դժվարընթաց էին հատկապես հանրակրթության ոլորտում, որտեղ այս տարի միանգամից մուտք գործեցին 10 բալանոց գնահատման համակարգը, 30 նոր դասագրքերը, իսկ հանրապետության 10 դպրոցներում՝ ավագ դպրոցի փորձնական ծրագիրը: Նորամուծությունների բերած դժվարությունների մասին խոսելիս նախարարը նշեց, որ դպրոցների տնօրենների եւ ծնողների մեծ մասը սկզբում ակնհայտորեն թերահավատ էր՝ ավագ դպրոցի մասին թյուր պատկերացում ունենալու պատճառով, իսկ հիմա զարմանք են հայտնում մի քանի ամսվա արդյունքից. աշակերտները կանոնավոր հաճախում են դասերին ու կատարում բոլոր հանձնարարությունները: Դա ծնողներին հույս է ներշնչում, որ բուհ ընդունվելու համար իրենց երեխաներն այլեւս կարիք չեն ունենա լրացուցիչ պարապմունքների եւ իրենց կազատեն նյութական ծանր հոգսից:

Պարտադրված դրամահավաքը թեժ գծի օգնությամբ վերացնելու նախարարության ջանքերի մասին Սեյրանյանն ասաց. «Մենք համոզված ենք, որ թեժ գիծն իր գործը կատարեց: Մենք բնավ նպատակ չէինք դրել ուսուցիչներին պատժելու, այլ նման երեւույթները բացառելու: Երբեք թույլ չենք տա վարկաբեկել իր գործն ազնվորեն կատարող տնօրենին կամ ուսուցչին»:

Ինտերնետային ցանցում ընդգրկված հանրապետության 324 դպրոցներին մինչեւ փետրվար կմիանա եւս 320-ը, գործում է www.armedu.am ինտերնետային էջը, իսկ անցած շաբաթ Արթիկի տարածաշրջանում փորձարկվեց շարժական ինտերնետային համակարգչային կայանը:

Անցնող տարում կտրուկ փոխվեց վերաբերմունքը նախնական եւ միջին մասնագիտական կրթության հանդեպ՝ նկատի առնելով սպասարկման, զբոսաշրջության եւ շինարարության ոլորտներում աշխատողների զգալի պահանջարկը: Ստեղծվեցին մասնագիտական կրթության եւ ուսուցման զարգացման ազգային կենտրոնը (ՄԿՈՒԶԱԿ) ու խորհուրդը (ՄԿՈՒԶԱԽ), «Մասնագիտական կրթություն» ամսագիրը, անցկացվեցին մասնագետների վերապատրաստման դասընթացներ եւ այլն:

Բարեփոխումները դյուրընթաց չէին նաեւ բուհական համակարգում, ուր դարձյալ առաջնային են կրթության որակի բարելավումը, մրցունակությունը, կաշառակերության դեմն առնելը, ուսանողների իրազեկության մակարդակը բարձրացնելը եւ այլն: Կոնկրետ քայլեր են նախատեսվում հենց եկող տարվա հունվարին վերահսկողություն սահմանելու բուհերում կիսամյակային քննությունների ժամանակ: Դա թույլ կտա պարզել, թե գիտելիքների ինչ մակարդակ են դրսեւորում «էլիտար» ֆակուլտետներում սովորող ուսանողները: Նախարարի խոսքով, վերջին տարիներին մեզանում կարեւորվում են միայն ընդունելության քննությունները, իսկ ընթացիկներն ու ավարտականները, կարծես, անտեսվում են, մինչդեռ դրանք շատ ավելի էական են բարձրորակ մասնագետներ ունենալու համար: «Մենք հպարտանում ենք ասելով, որ կրթությունը գնահատող ազգ ենք, բայց այսօր վերածվել ենք մի հասարակության, որը բուհին գումար է վճարում ոչ թե սովորելու, այլ չսովորելու համար», ասաց Սեյրանյանը:

Բոլոնիայի գործընթացի շրջանակներում Հայաստանը դարձել է եվրոպական որակի հավաստման ռեգիստրի լիիրավ անդամ, ստեղծվել է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոնը», մի շարք բուհերում անցկացվել է բարձրագույն մասնագիտական կրթական ծրագիր իրականացնելու գործունեության արտոնագրի պայմանների եւ պահանջների բավարարման ստուգում: Այն բուհերը՝ պետական կամ մասնավոր, որոնք չեն համապատասխանի այդ պահանջներին, ստուգումից հետո պարտավոր կլինեն հանձնել պետությունից ստացած հավատարմագրերը:

Գիտության ոլորտում իրականացվող բարեփոխումները եւս դանդաղորեն առաջ են գնում: Նախարարը հայտնեց, որ մշակվել է հայ գիտնականների ներուժի համախմբման ծրագիր, գիտության ֆինանսավորման նոր մոդել, աշխատանք է տարվում անկախ փորձագիտական համակարգ ստեղծելու եւ այլ փոփոխությունների համար: Մի խոսքով անելիքներ շատ կան եւ գալիք տարվա գործերի բեռը թեթեւ չի լինելու:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Շնորհակալ մի գործ՝ «Ազգի» շաբաթօրյա հավելվածը

Շաբաթ օրերին մամուլի կրպակներից «Ազգ» պարբերական գնելն անհուսալի զբաղմունք է:

Տասնյակ կրպակներում միեւնույն պատասխանն է հնչում. «Արդեն վաճառվել է, վերջացել...»: Ընդ որում՝ ոչ միայն կենտրոնի, այլեւ ծայրամասային կրպակներում:

Որն է այս հաջողության գաղտնիքը:

Պետք է արձանագրել, որ «Ազգը» առհասարակ բարձր վարկանիշ եւ լայն ժողովրդականություն վայելող պարբերական է (հավելյալ ապացույցների կարիք չկա, ամեն ինչ տեսանելի է անգամ «անզեն» աչքով), սակայն շաբաթօրյա հավելվածով լրացուցիչ հետաքրքրություն է ծնում ընթերցողների շրջանում՝ շնորհիվ մատուցվող տեսական բազմազան ու համընդգրկուն բացառիկ կարեւոր նյութերի:

Մշակույթ, պոեզիա, գրականագիտություն, ազգային գաղափարախոսություն, քաղաքականություն, այս ամենով հայոց անցյալն ու ներկան շաղկապվում, միահյուսվում են իրար: Ամեն անգամ շաբաթօրյա «Ազգ»-ի էջերից հայոց պատմության էությունը, դասերն ու խորհուրդն են մեզ պատգամվում:

Շնորհակալ մի գործ, որն արժանի է համընդհանուր ուշադրության:

ԱՐՄԵՆ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ
Պատմ. գիտ. թեկնածու

«Իրան-Հայաստան երկաթուղին գաղափարից դարձավ կոնկրետ ծրագիր»

Ասաց տրանսպորտի եւ կապի նախարար Գուրգեն Սարգսյանը

Տարվա ամփոփիչ մամուլի ասուլիսով հանդես գալու հերթը երեկ տրանսպորտի եւ կապի նախարար **Գուրգեն Սարգսյանինն** էր: Նա նախ ներկայացրեց ճանապարհաշինության ոլորտում 2008-ին իրականացված երեք խոշոր ծրագրերը: Մասնավորապես, պետական բյուջեից իրականացվել են 5,6 մլրդ դրամի ճանապարհների հիմնանորոգման աշխատանքներ: «Հազարամյակի մարտահրավերներ» ծրագրով Արմավիր-Իսահակյան-Գյումրի ճանապարհի 25 կմ նորոգվել է եւ սկսվել մնացած 275 կմ-ի հիմնանորոգումը: Այս ծրագրով նախատեսված է 67 մլն դոլար: Ասիական զարգացման բանկի հատկացրած գումարը մոտ 42 մլն դոլար է՝ ներառյալ Հայաստանի կառավարության մոտ 11 մլն դոլար համաֆինանսավորումը: Այս միջոցներով կնորոգվեն 227 կմ ճանապարհներ Գեղարքունիքի, Արմավիրի եւ Կոտայքի մարզերում: Այս տարի սկսվել են 109 կմ ճանապարհի նորոգման աշխատանքները: Ասիական զարգացման բանկը այս տարվա նոյեմբերին ավելացրեց տրված գումարը եւս 17,3 մլն դոլարով:

Գուրգեն Սարգսյանն առանձնացրեց Հայաստանի եւ Վրաստանի նախագահների այս տարվա հոկտեմբերին ձեռք բերված պայմանավորվածությամբ Երեւան-Գյումրի-Բաթում նոր ճանապարհի կառուցման կարեւորությունը, որը մոտ 30 տոկոսով կկրճատի ներկայիս ճանապարհը, կնպաստի բեռնափոխադրումների ծավալների ավելացմանը եւ զբոսաշրջության զարգացմանը: Նախարարը տեղեկացրեց, որ Ասիական զարգացման բանկի հատկացրած 1 մլն դոլարով սկսվել է այս ճանապարհի կառուցման ուսումնասիրությունը: Ըստ Գուրգեն Սարգսյանի, Վրաստանի տարածքում ճանապարհի կառուցումը կֆինանսավորվի այդ երկրի պետական բյուջեից, Ասիական զարգացման բանկից եւ «Հազարամյակի մարտահրավերներ» հիմնադրամից:

Ավտոփոխադրումների համակարգում գործում են 733 միկրոավտոբուսային եւ ավտոբուսային երթուղիներ, այդ թվում 150-ը՝ Երեւանում: Տրանսպորտի եւ կապի նախարարն անդրադարձավ տաքսիների լիցենզավորման գործընթացին, տեղեկացնելով, որ մինչ այժմ լիցենզավորված 5600 տաքսիներից 1100-ը լիցենզավորվել են վերջին 2 ամսվա ընթացքում: Տեղեկացվեց նաեւ, որ նախարարությունը նախաձեռնել է «Հայավտոկայարան» ընկերությունը կոնցեսիոն կառավարման հանձնելու գործընթացը, եւ ներդնողների համար գրավիչ դարձնելու համար ավտոկայարաններում իրականացվում են կառուցվածքային բարեփոխումներ:

«Հարավկովկասյան» երկաթուղու ներդրումների մասին տրված հարցին Գուրգեն Սարգսյանը պատասխանեց, որ ներդրումներ են համարվելու միայն այն ներդրված գումարները, որոնք համապատասխանում են կոնցեսիոն պայմանագրի դրույթներին, ինչի մասին համապատասխան տեղեկանք նախարարությանը պետք է ներկայացնի ընկերությունը: Շարունակելով երկաթուղու թեման, նախարարը այս անգամ եւս հավաստիացրեց, որ մեծ հետաքրքրություն կա Իրան-Հայաստան երկաթուղու կառուցման նախագծի նկատմամբ մի շարք միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների կողմից: «Անցնող տարում երկաթուղու կառուցման գաղափարը մտքից դարձավ կոնկրետ ծրագիր», ասաց Գուրգեն Սարգսյանը:

Հեռահաղորդակցության ոլորտում տրանսպորտի եւ կապի նախարարը շեշտեց բջջային կապի երրորդ օպերատորի՝ ֆրանսիական «Օրանժի» մուտքը շուկա: Նա նաեւ անդրադարձավ մի շարք գյուղերում ռադիոհեռուստատեսային հաղորդումների հեռարձակման ընդլայնման քայլերին: Իսկ այս տարվա ընթացքում կառուցված Երեւան-Մեղրի 14 կայանից բաղկացած միկրոալիքային ռադիոգիծը թույլ կտա ավելացնել դեպի հարավային մարզեր հեռահաղորդման կապուղիները, որը նպաստավոր կլինի հատկապես տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտի ընկերությունների գործունեության համար:

Միջազգային ֆինանսական ճգնաժամի ազդեցությունը իր ղեկավարած համակարգի վրա Գուրգեն Սարգսյանը չբացառեց, ասելով, որ ճգնաժամից դուրս են գալիս ենթակառուցվածքների միջոցով, ուստի եկող տարի կշարունակեն ճանապարհաշինական ծրագրերը:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԷ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
Ֆախ 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Հաշուապահութիւն (գովազդ) / հեռ 582960
Լրագրողների սենեակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն /հեռ 582483
Շուրջօրեայ լրահաւաք ծառայութիւն /հեռ 529353
Համակարգչային շարուածք
«Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
Գ տառով յօդուածները գովազդային են, որոնց բովանդակութեան համար խմբագրութիւնը պատասխանատուութիւն չի կրում:

"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

Համահայկական բանկ ենք ձեւավորում

1-ին էջից

Վերջին դրույթը բավական ընդդիմախոսներ ունեցավ, քանի որ անվերահսկելի մեծ լուսանցք էր թողնվում բավական արտոնություններ, մյուս բանկերից շատ ավելի լիազորություններ ունեցող մի բանկի համար, որը, ճիշտ է, շատ ավելի խնդիրներ է լուծելու, քան սովորական բանկը: Որպեսզի շատ չծավալվենք պատգամավորների կարծիքներով պատկերացում տանք համահայկական բանկի ստեղծման օրենսդրական նախաձեռնության վերաբերյալ: **Ստյոպա Սաֆարյանը**, նկատի ունենալով այն արտոնությունները, որ մյուս բանկերը չունեն, ենթադրեց, թե գործող բանկային օրենքն այնքան վատ է, որ այս նոր բանկի վրա դրա դրույթներից շատերը չենք ուզում տարածել: Նա բարձրաձայնեց այն շշուկները, թե ո՞ւմ համար են ստեղծում այս արտոնյալ բանկը. ըստ այդ շշուկների՝ Ռոբերտ Քոչարյանի: Ըստ նրա՝ բանկի վերահսկողությունը ԱԺ-ին վերապահելու ձեւեր պետք է մտածել եւ ոչ թե բանկի կանոնադրությանն ու նրա կառավարողին թողնել շատ լիազորություններ: **Վիկտոր Դալլաքյանը**, գաղափարն ընդունելի համարելով, վերահսկողության մեխանիզմի մասին առավել հստակ առաջարկ արեց. կառավարությունը կարող է մշակել ծրագիր, որ իրականացնելու է այս բանկը, ծրագիրը կարող է քննարկվել ԱԺ-ում եւ ընդունվել ի գիտություն, իսկ առավել կարեւորեց, որ այս բանկը ԿԲ կցորդը չդառնա: Իսկ **Հերմինե Նաղդալյանը** հիշեցրեց ԱԺ դահլիճում Սերժ Սարգսյանի ուղերձը, որտեղ միտք կար, թե եկել է համարձակ տնտեսական ծրագրերի ժամանակը, եւ այս՝ համահայկական բանկի ստեղծումն այդ գաղափարի իրագործումը համարեց: **Արտակ Դավթյանը**, նկատի առնելով այն քննադատությունները, որ նախագիծը շատ մանրամասնված չէ, ասաց. «Անկարելի է ընդգրկել անընդգրկելին», այսինքն՝ չի կարելի ոլորտի ողջ օրենսդրությունը ներմուծել մեկ օրենքում:

Մի խոսքով՝ շատ կարեւոր մի բան է կատարվում՝ ընդունվում է օրենսդրական փաթեթ, որով կստեղծվի համահայկական բանկ եւ կլուծվեն համահայկական խնդիրներ, սակայն հատուկ ընթացակարգով, հապճեպ քննարկվող փաթեթը, որ 24 ժամվա մեջ երկու ընթերցմամբ էլ պետք է ընդունվի եւ այն էլ՝ Նոր տարվա նախաշեմին, երբ ոչ ոք գլուխ չունի լուրջ բանով զբաղվելու, ցույց է տալիս, որ մենք չենք փոխում մեր գործելակերպը. լավ բանն անգամ անում ենք հին իներցիայով՝ արագ-արագ, խորամանկությամբ: Մինչդեռ արժեր հանգիստ պայմաններում շուռումուռ տալ այս օրենսդրական նախաձեռնությունը, որ այսպիսի անհեթեթ ձեւակերպում, ինչպիսին ներքոհիշյալն է, ընդդիմախոսների կողմից անմեկ անվանված օրենքում չլիներ. «Համահայկական բանկի նպատակն է նպաստել ուժեղ, մրցունակ եւ գիտելիքի վրա հիմնված հայության ներուժի ձեւավորմանը եւ այն ուղղել ամբողջ հայության մրցունակության ավելացմանը համաշխարհային շուկայում». բանկը հիմա ներուժ է ձեւավորո՞ւմ, թե բանկային գործառնություններ իրականացնում:

Գագիկ Ծառուկյանը մտահոգված է տնտեսական ճգնաժամով

Իսկ «Բջնիի» աճուրդին խորհուրդ է տալիս չմասնակցել

«Բարգավաճ Հայաստան» խորհրդարանական խմբակցության ղեկավար Գագիկ Ծառուկյանը վերջերս ամեն քառորդյայից առաջ պատասխանում է լրագրողների հարցերին:

Պատասխանելով «Բջնիի» աճուրդին մասնակցելո՞ւ է հարցին, ԲՀԿ նախագահը բավական խիստ նկատեց. «Ես, որպես Գագիկ Ծառուկյան, Խաչիկ Սուքիասյանի ընկերն եմ եղել եւ գործընկերը, երբեք ոչ կմասնակցեմ, ոչ էլ խորհուրդ կտամ այդ աճուրդին մասնակցել»:

Վարչապետի փոփոխության խոսակցություններին, որոնք կապում են Ծառուկյանի անձի հետ, Ծառուկյանը այսպես անդրադարձավ. «Ես ոչ թե կուսակցություն եմ ստեղծել պաշտոնի համար, այլ...». Նա շարունակեց, թե հենասյուներից մեկն է, եւ եղած-չեղածը երկրում ներդնող, երկիրը, ժողովրդին, իր գործը սիրող մարդը պետք է չարչարվի, որ կարողանա լավ բան անել...

Գո՞հ եք վարչապետի աշխատանքից, ճգնաժամը կարո՞ղ է հաղթահարել՝ իրենց ուզածը փորձեցին ստանալ լրագրողները. «Էսօր վարչապետը պետք է մտածի ժողովրդի մասին, պետք է քայլեր կատարվեն, իսկ այդ քայլերն էլ ժողովուրդը պետք է զգա եւ դուք պետք է զգաք: Կարճ ժամանակահատվածում դա չի երեւում, բայց եթե այդ պաշտոնը ստանձնել է՝ նա պարտավոր է իր աշխատանքով ցույց տալ ու ապացուցել նախկինից ավելի լավը»: Մի խոսքով՝ լրագրողների ուզածը չասաց:

Տեղեկացրեց, որ խմբակցության նիստում Հայաստանում ճգնաժամի խնդիրը քննարկել են. «Նայելով ամբողջ աշխարհին՝ մենք պետք է հնարավորություն տանք թեթեւացնելու գործարարների հոգսը, որ գործազրկություն, աշխատատեղերի կրճատում, աշխատավարձի նվազում չլինի, դրա համար պետք է արտոնություններ տրվեն: Կրիզիս է՝ մենք պետք է հնարավորություն տանք գործարարին, որ աշխատատեղ չփակվի, մարդիկ ռոճիկով աշխատող-ապրող են: Եթե գործազրկություն լինի՝ նրանք չեն կարողանա իրենց ընտանիքը պահել: Դրա համար մենք այսօր պետք է քայլեր կատարենք: Ամբողջ աշխարհը՝ Ամերիկայից սկսած, Ռուսաստանով վերջացրած, արտոնություններ, հնարավորություններ է տալիս մարդկանց: Հարկային փաթեթին էլ դեմ ենք (խոսքը օրեր առաջ խորհրդարանում հանձնաժողովների մակարդակով քննարկված հարկային փոփոխությունների մասին է-Մ.Խ.), կլինի վարսավիրանոց, հյուրանոց, տաքսի ծառայությունները. էսօր պետք է թեթեւացնես, հնարավորություն տաս մարդկանց այդ վիճակից դուրս գալու: Եթե օբյեկտները փակվեն՝ գործազրկություն է լինելու, եթե այդ փաթեթն այս տեսքով գա՝ մենք դեմ ենք քվեարկելու: Մեզ նման հզորների վրա այդ փոփոխությունները չնչին ազդեցություն են ունենալու, բայց փոքր բիզնեսի վրա, որ 5-10 աշխատող ունի, կազդի, պետությունը պետք է հնարավորություն, արտոնություն տա, որ գոնե մարդն այդ 5-10 հոգուն կարողանա պահել»:

ԵԽԽՎ մոնիտորինգի հանձնաժողովի առաջարկներն իրագործելի՞ են, ի՞նչ է մտածում համաներման, «7-ի գործով» դատավարության մասին. «Եթե մտել ենք Եվրախորհուրդ, պարտավոր ենք պարտավորությունները կատարել», ասաց՝ նկատելով, թե պետք է սպասել դատավարության ելքին՝ մինչեւ «էդ մարդկանց դատարանից բաց թողնեն, նստածով բավարարվեն»: Իսկ համաներումը երկրի նախագահն է որոշում: Բայց, հիշեցրինք, հունվարի 29-ին մեզ ձայնից սպառնում են զրկել. «Ոչ մեկն էլ չի կարող զրկել՝ մինչեւ դատավարությունը չավարտվի: Կամ քաղբանտարկյալ որ ասում են՝ էսօր որեւէ մեկը քաղբանտարկյալ հոդվածով նստած կա՞: Դատավորը կնայի եւ համապատասխան վճիռ կկայացնի: Ուրիշ»:

Խորհրդարանի լուծարման խոսակցությունը նորից ուժգնացել է մամուլում. «Այս կրիզիսի պահին բոլորը պետք է մտածեն՝ ցնցում չլինի, կարողանան մեր ժողովրդի համար այնպիսի պայմաններ ստեղծել, որ մարդիկ այս վիճակից դուրս գան՝ աշխատեն, իրենց ընտանիքները պահեն: Այսօր ամեն մի ցնցում կկործանի իր երկիրը: Այնպես որ այդպիսի խնդիր չի կարող լինել, եւ ոչ մեկն էլ չպետք է թույլ տա այդպիսի քայլ անել: Կրիզիսը քի՞չ էր, հիմա մի հատ էլ խորհրդարանական ընտրությո՞ւն... Մեզ մոտ ճգնաժամի առաջին փուլը թեթեւ անցավ, որովհետեւ մեր բանկային համակարգերը լավ չեն աշխատել, գործարարները բանկերից չեն օգտվել, ամեն մարդ իրա անձնականով է աշխատել, երկրորդ ալիքն արդեն զգացնել է տալիս բոլորի համար՝ ապրանքների գների իջնել-բարձրանալն արդեն լուրջ խնդիր է: Ասում են մինչեւ գարուն, բայց հիմա՝ մինչեւ 2009-ի վերջ պետք է լինի, մենք բոլորս միասնական պետք է լինենք: Որպես կուսակցության ղեկավար ասում եմ՝ որ մենք պետք է ծրագրեր առաջարկենք, որ թեթեւացնենք իրավիճակը»:

Իր խմբակցության աշխատանքը բավարարից էլ մի քիչ պակաս գնահատեց, քանի որ իր ցանկությունը շատ լավ աշխատելն է, մարտի 1-ի դեպքերը ողջ ազգի համար ցավալի գնահատեց: Եվ մի դիտարկում էլ արեց, որ վերաբերում էր ճգնաժամի ծանր լինել-չլինելու պարագային. ծանր չէր լինի, որ փուչիկն ուռել-ուռելով՝ չտրաքեր. «Տասը-տասնհինգ տարի ուռճացումներ են ցույց տվել, 1:10, 1:15 ուռճացում կար, արհեստական ակտիվներով, արժեթղթերով ուռճացվել էր՝ պայթեց, հիմա ժամանակ է պետք, որ եղած գումարը համապատասխանի, գոնե եթե 1:2-ի լինի տարբերությունը, էլի ոչինչ: Տարվա տնտեսական աճ էլ չկա՝ եթե այս տարեվերջի ցուցանիշները նայենք, ճգնաժամին ինչ տնտեսական աճ: Եղածը պահելը մեզ համար մեծ հաղթանակ կլինի», ասաց:

Մ. Խ.

Փոլկլորային զարգացումները ձեռնտու են ...

1-ին էջից

- Տեղ տվեք նստենք: Ինչի համար եք ընդհանրապես եկել,-սկսեցին բղավել ամբաստանյալների հարազատները՝ ստեղծելով սկանդալային իրավիճակ:

- Դու գիտե՞ս, թե մարտի 1-ին երեխես ինչքան ա լացել: Բա որ ես չգամ, ո՞վ գա: Պետք ա տեսնեմ, թե սրանց ոնց են դատում, - վիճաբանության մեջ մտան մի քանի երիտասարդներ:

- Եթե տեղ չկա, ձեր գիրկը կնստեմ,- սպառնաց ոտքի վրա մնացած մի պարսկահայ տիկին ու նստեց երիտասարդներից մեկի ծնկին:

Կարգադրիչները տիկնոջը կարգի հրավիրեցին, սակայն տեսարանը համընդհանուր ծիծաղի առիթ դարձավ: Ավելի ուշ սկսվեց արդեն ծեծամարտի տեսարանը: Քաշքշուքներ ու ծեծկռտուքներ սկսվեցին կարգադրիչների ու ամբաստանյալների հարազատների, մարտի մեկին տուժածների բարեկամների ու իրավապաշտպանների միջեւ: Քաշքշուքները շարունակվում էին ոչ միայն դատարանի դահլիճում, այլեւ միջանցքում ու բակում, որտեղ հաջորդում էին արդեն վիրավորանքներն ու սպառնալիքները՝ ստեղծելով լարված մթնոլորտ:

Դատավարությունը սկսվեց 40 րոպե ուշացումով: Ամբաստանյալներին ներս հրավիրեցին ու սկսվեց համընդհանուր ծափողջույնների տարափ, ինչին բանտարկյալները պատասխանում էին օդային համբույրներով: Մինչ դատավարության մեկնարկը՝ դատավոր Մնացական Մարտիրոսյանը ներկայացրեց օրենսդրական մի քանի դրույթներ, որոնք ամենայն հավանականությամբ չէին հետաքրքրում ամբաստանյալ Հակոբ Հակոբյանին: Վերջինս ավելի հետաքրքրական զբաղմունք էր գտել. թերթ էր կարդում: Քանի որ ամբաստանյալ Ոսկերչյանը սահմանված ժամկետին չէր հասել դատարան՝ դատավոր Մնացական Մարտիրոսյանը հայտարարեց 30 րոպեանոց ընդմիջում ու կրկին սկսվեցին վիրավորանքների, քաշքշուքների տեսարանները:

Ընդմիջման ժամանակ բակում հավաքված ցուցարարները բղավում էին «Պայքար, պայքար մինչեւ վերջ» ու «Ազատ, անկախ Հայաստան»: Միտինգավորները սկսեցին վիրավորել ոստիկաններին՝ վերջիններին դրդելով դիմել կտրուկ միջոցների: Սակայն իրավապահ մարմինները սադրանքի չենթարկվեցին: Այն, որ ցույցն ընթանում էր նախապես ծրագրված սցենարով՝ փաստ էր: Ցրտից ու երկար հոգնելուց հետո տիկնանցից մեկը կիսաձայն ընդամենը գոռում էր «Ամոթ, ամոթ», ինչը հարուցեց կազմակերպիչների դժգոհությունը, որոնք նրան առաջարկեցին գոռալ ավելի բարձր ու ոչ թե «ամոթ», այլ «հազար ամոթ», կամ գոնե «Ազատություն քաղբանտարկյալներին»:

30 րոպե անց դատավարությունը սկսվեց ու հայտարարվեց, որ բոլորը ոտքի կանգնեն: Սակայն ամբաստանյալներն ու դահլիճում ներկա գտնվող նրանց ընկերներն ու հարազատները ոտքի չկանգնեցին: Մնացական Մարտիրոսյանն էլ հայտարարեց, որ բանտարկյալները անհարգալից վերաբերմունք են դրսեւորել դատարանի նկատմամբ եւ դատը հետաձգեց մինչեւ դեկտեմբերի 27-ը:

Դատավարությունից հետո Գրիգոր Ոսկերչյանի պաշտպան Ստեփան Ոսկանյանը լրագրողներին տեղեկացրեց, որ երեկ առավոտյան մինչեւ դատական նիստի սկսվելը, Նուբարաշենի քրեակատարողական հիմնարկում գտնվող իր պաշտպանյալի խուց են մտել Քրեական պատիժների իրականացման հատուկ ծառայության վարչության աշխատակիցներն ու իմանալով, որ նա «7-ի գործով» մեղադրվողներից է, խցից հեռացրել են մնացած բանտարկյալներին եւ խմբի ղեկավարի հրամանով հարվածել Ոսկերչյանի դեմքին ու ականջներին: «Նրանք Ոսկերչյանի խցում ինչ-որ բաներ են փնտրել, սակայն ոչինչ չեն գտել: Իմ պաշտպանյալը պահանջել է բժիշկ կանչել, սակայն նրան մերժել են: Ոսկերչյանը չկարողացավ հայտարարությամբ հանդես գալ, որովհետեւ դատավորը թույլ չտվեց: Դրա վերաբերյալ համապատասխան հաղորդագրություն կուղարկենք ՀՀ գլխավոր դատախազին՝ հանցագործության կատարման փաստի վերաբերյալ, եւ մեղավորները պատասխանատվության կենթարկվեն», նշեց Ստեփան Ոսկանյանը: Սակայն «Ազգ»-ի հետ հեռախոսազրույցում Նուբարաշեն քրեակատարողական հիմնարկի մամլո քարտուղար Արսեն Բաբայանը հավաստիացրեց, որ ասվածը հերյուրանք է եւ չի համապատասխանում իրականությանը:

«Շիրակէքսպո 2008» ցուցահանդես Գյումրիում

Երեկ Գյումրու «Արագած» մարզամշակութային կենտրոնի սրահում բացվեց Շիրակի մարզի արդյունաբերական արտադրանքի եւ ծառայությունների հինգերորդ ամենամյա ցուցահանդեսը՝ «Շիրակէքսպո 2008»-ը: «Շիրակի մրցունակության կենտրոն» հիմնադրամի (ՇՄԿ) կազմակերպած հերթական ցուցահանդես-վաճառքին մասնակցելու հայտ էին ներկայացրել Գյումրու եւ մարզի թեթեւ, քիմիական, սննդի արդյունաբերության, շինանյութերի եւ քարարդյունաբերության, տպագրության, սպասարկման ոլորտների երեք տասնյակի չափ ձեռնարկություններ, արտադրողներ ու ծառայություն մատուցողներ:

ՇՄԿ հիմնադրամը վերջին տարիներին հետեւողական աշխատանք է կատարում մարզի արտադրական ներուժը եւ գործող ծառայությունների ողջ տեսականին հանրությանը ներկայացնելու, տարբեր տնտեսվարողների միջեւ գործարար կապերի աշխուժացմանն աջակցելու ուղղությամբ: 2003 թվականից հիմնադրամը նախաձեռնել ու աջակցել է նաեւ Երեւանում կազմակերպվող «Էքսպո» միջազգային ցուցադրություններին մարզի արդյունաբերության, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների եւ սպասարկման ոլորտների ներկայացուցիչների մասնակցությանը:

Ցավոք, «Շիրակէքսպո» հերթական ցուցահանդեսը նույնիսկ բացման պահին աչքի չընկավ մասնակիցների եւ այցելուների մեծ ակտիվությամբ, ինչը չէր ասի նախորդ տարիներին: Մասնավորապես նկատելի էր այս անգամ արդյունաբերողների համեմատաբար սակավ մասնակցությունը, իսկ ոլորտը ներկայացնողների մեջ գերակշռում էին սննդարդյունաբերության ձեռնարկությունները: Պատճառների ուսումնասիրությունը կազմակերպիչներին թերեւս կօգնի պահպանել այս լավ նախաձեռնության նկատմամբ հետաքրքրությունը:

Որքան էլ զարմանալի էր, այս անգամ ցուցահանդեսի բացմանը նույնիսկ հրավիրյալի կարգավիճակով ներկա չեղան նաեւ մարզային ու քաղաքային իշխանության ներկայացուցիչները:

ԳԱԳԻԿ ՄԻՐՏՈՅԱՆ,
Գյումրի

Հարկային տեսչության նորակառույց շենք Վանաձորում

Դեկտեմբերի 23-ին տեղի ունեցավ Վանաձորի հարկային տեսչության նորակառույց շենքի հանդիսավոր բացումը, որին մասնակցում էին ՀՀ վարչապետ Տիգրան Սարգսյանը, ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտեի նախագահ Գագիկ Խաչատրյանը, Լոռու փոխմարզպետ Արսեն Դարբինյանը, Վանաձորի քաղաքապետ Սամվել Դարբինյանը, Գուգարաց թեմի առաջնորդ Սեպուհ եպիսկոպոս Չուլջյանը, պաշտոնյաներ, հյուրեր:

Բացման խոսքում Վանաձորի հարկային տեսչության պետ Հենրիկ Քոչինյանը նշեց, որ նորակառույց շենքի շահագործումը կարեւոր իրադարձություն է եւ նման պայմաններ հանրապետությունում երեւի քչերը կունենան:

Շուրջ 53 աշխատող ունեցող Վանաձորի հարկային տեսչությունը սպասարկում է մոտ 5 հազար հարկատուների: 1620 քմ ընդհանուր մակերեսով շենքն ապահովված է տեխնիկական բոլոր հնարավորություններով: Վարդանանց-11 Ա հասցեում գործող հարկային տեսչությունն ունի ջեռուցման, անվտանգության ազդանշանային համակարգեր, համակարգչային ցանց: Շինարարությունն իրականացրել է «Ա. Հակոբյան» ՍՊԸ-ն:

Բացման արարողությունից հետո վարչապետն անդրադարձավ նաեւ համաշխարհային տնտեսական ճգնաժամի հնարավոր ազդեցությանը մեր երկրի տնտեսական վիճակին:

- Այսօր մեր ուշադրության կենտրոնում են «Վանաձոր-Քիմպրոմը» եւ Ալավերդու պղնձաձուլական գործարանը,- ասաց նա:- Ալավերդու գործարանն այժմ բանակցում է իր հիմնական գործընկերոջ՝ ՎՏԲ բանկի հետ: Կարծում եմ՝ 2009-ին հնարավոր կլինի շուրջ 50 մլն դոլարի ներդրումային ծրագիր իրականացնել:

ՄԱՆՎԵԼ ՄԻԿՈՅԱՆ

ՕՐԱԿԱՐԳ

Այսօր

- 10.30- «Դե ֆակտո» ակումբում («Հրազդան» հյուրանոց) կհյուրընկալվեն Արամ Աբրահամյանը, Պետրոս Ղազարյանը, Հակոբ Ավետիքյանը:
- 11.00- Էկոնոմիկայի նախարարությունում (հասցե՝ Մ. Մկրտչյան 5, 3-րդ հարկ) տեղի կունենա նախարար Ներսես Երիցյանի տարեվերջյան մամլո ասուլիսը:
- 11.00- «Փաստարկ» ակումբի հյուրերն են Լեւոն Զուրաբյանը, Արարատ Զուրաբյանը եւ Արամ Զ. Սարգսյանը:
- 12.00- «Հայացք» մամուլի ակումբում տարին կամփոփի ՀԺԿ նախագահ Ստեփան Դեմիրճյանը:
- 12.00- «Փաստարկ» ակումբի հյուրն է «Սպառողների իրավունքների պաշտպանություն» ՀԿ-ի նախագահ Աբգար Եղոյանը:
- 12.30- «Ազդակ» ակումբում «Ի պաշտպանություն ԼՂՀ-ի» կազմկոմիտեն հրավիրում է ասուլիս՝ «Արցախի հիմնահարցի կարգավորման ներկա փուլը» թեմայով: Ասուլիսին կմասնակցի Արամ Գ. Սարգսյանը:
- 13.00- «Ուրբաթ» ակումբի հյուրերն են «7-ի գործով» փաստաբանները:
- 13.15- «Մամուլի ազգային ակումբի» հյուրն է Հրանտ Բագրատյանը:
- 13.30- Pearl ռեստորանում (Խանջյան 7) տեղի կունենա արդարադատության նախարարի ամփոփիչ մամուլի ասուլիսը, որին կհաջորդի ֆուրշետ:
- 14.00- «Նովոստի» միջազգային մամուլի կենտրոնում տեղի կունենա ասուլիս՝ «Սպառողների իրավունքների պաշտպանություն ՀԿ պահանջները «Արմենտելի» նկատմամբ» թեմայով:
- 14.00- «Անի պլազա» հյուրանոցում տեղի կունենա «Հայաստան-սփյուռք գործակցության զարգացման հայեցակարգի» նախագծի հանրային քննարկում:
- 14.00- «Ուրբաթ» ակումբի հյուրն է տարածքային կառավարման նախարարության միգրացիոն գործակալության պետ Գագիկ Եգանյանը:
- 16.00- ՀՄԴ-Հայաստան գրասենյակում տեղի կունենա ՀՄԴ-Հայաստանի շահառուների խորհրդի (ՇԽ) հերթական նիստը:
- 18.00- Սունդուկյանի անվան թատրոնում կկայանա Հայաստանի Առաջին հանրապետության հռչակման 90-րդ եւ ՀՅԴ հիմնադրման 118-րդ տարեդարձներին նվիրված հանդիսություն:

«Տրվում են երաշխիքներ, որ բոլոր ապօրինի կառույցները Սուրբ Նորաշեն եկեղեցու շուրջը կվերացվեն եւ կբացառվի նման միջադեպերի կրկնությունը ապագայում»

Վրաստանում Հայաստանի դեսպան Հրաչ Սիլվանյանի պատասխանները «Ազգ» թերթի հարցերին

- Պրն դեսպան, Հայաստանի նախագահի եւ վարչապետի այցելություններից հետո ի՞նչ էական փոփոխություններ, եթե այդպիսիք կան, կարելի է գրանցել հայ-վրացական հարաբերություններում:

- Հարավային Կովկասի տարածաշրջանը 2008 թվականին դարձավ յուրօրինակ քաղաքական նախաբեմ, որտեղ պարզորոշ եւ ցայտուն արտացոլվեցին արդի աշխարհաքաղաքական հակասություններն ու բախումները, համաշխարհային զարգացման հիմնական միտումները: Տարածաշրջանի պետությունները հայտնվեցին ազդեցության ոլորտների, տրանսպորտային կոմունիկացիաների, էներգառեսուրսների համար համաշխարհային տերությունների լարված եւ երկարատեւ պայքարի կիզակետում: Նման իրավիճակներն օբյեկտիվորեն պայմանավորեցին հարավկովկասյան պետությունների տարբերակված արտաքին քաղաքական առաջնայնությունները տարբեր տերությունների հետ եւ հարաբերությունների առանձնահատկությունները: Անկախ արտաքին գործոններից, Հայաստանի եւ Վրաստանի հարաբերությունները անկախություն ձեռք բերելուց հետո այնուհանդերձ միշտ կրել են բարեկամական եւ կառուցողական բնույթ:

Օգոստոսյան իրադարձությունները սկզբնական շրջանում մի շարք քաղաքագետների մեջ առաջացրին երկյուղներ եւ կանխագուշակումներ, որ եղբայրական երկրների հարաբերություններում հնարավոր է սառնություն եւ նույնիսկ վատթարացում առաջանա: Սակայն հաստատվեց անհերքելի այն փաստը, որ հայ-վրացական հարաբերությունների բարձր մակարդակը ենթակա չէ վերանայման եւ փոփոխման: Հայաստանի Հանրապետության նախագահի, վարչապետի, արտաքին գործերի նախարարի այցերը Վրաստան մեկ անգամ եւս հաստատեցին, որ այդ հարաբերություններն անսասան են: Վերոնշյալ այցերը մեր երկրների ղեկավարությանը թույլ տվեցին համադրել ու վերլուծել մեզ հուզող բոլոր խնդիրները, կարծիքներ փոխանակել հնարավոր հեռանկարների եւ ճգնաժամի արդյունքում ծառացած հիմնախնդիրների լուծման շուրջը: Ընդսմին, բանակցությունները ընթացան սկզբունքային, բարիդրացիական մթնոլորտում եւ հիմնական հարցերի առումով կողմնորոշված էին առավելագույն փոխըմբռնման տրամադրության: Բնական է, որ մեր երկրի ղեկավարության այցերը Վրաստան այդ օրերին էլ ավելի ամրացրին փոխվստահությունը երկու երկրների միջեւ: Ձեւավորվեցին նախադրյալներ մեր գործընկերությունը որակական նոր մակարդակ փոխադրելու, համատեղ տնտեսական եւ տրանսպորտային նախագծեր իրականացնելու համար:

- Սպասվո՞ւմ է արդյոք Վրաստանի նախագահի եւ վարչապետի փոխադարձ այցելություն Հայաստան:

- Անտարակույս, հաշվի առնելով մեր արդի քաղաքական հարաբերությունների բարձր մակարդակը եւ հայ-վրացական միջկառավարական հանձնաժողովի 7-րդ նիստի արձանագրությունում ամրագրված հեռանկարային պայմանավորվածությունների եւ նախագծերի ողջ համալիրը: Համագործակցության այդպիսի մակարդակը պահանջում է մշտական կապեր եւ խորհրդակցություններ: Այսպես, 2009 թվականին նախատեսվում են Վրաստանի նախագահի, վարչապետի, խորհրդարանի նախագահի եւ արտաքին գործերի նախարարի այցելությունները Հայաստան: Ստույգ ժամկետները կհամաձայնեցվեն դիվանագիտական խողովակներով:

- Ի՞նչ իրավիճակ է ներկայումս Ս. Նորաշեն եկեղեցու նկատմամբ ոտնձգությունների առումով: Ի՞նչ կոնկրետ քայլեր են իրականացվում ու պայմանավորվածություններ կա՞ն եկեղեցին ոտնձգություններից պաշտպանելու ուղղությամբ:

- Հայ-վրացական միջկառավարական հանձնաժողովի 7-րդ նիստից հետո ես առիթ ունեցա հանդիպելու Վրաստանի մի շարք բարձրաստիճան պաշտոնատար անձանց եւ ստացա այն միանշանակ տպավորությունը, որ ներկայումս իրավիճակը գտնվում է Վրաստանի քաղաքացիական իշխանությունների ուշադրության կենտրոնում: Մասնավորապես, տրվում են երաշխիքներ, որ բոլոր ապօրինի կառույցները Սուրբ Նորաշեն եկեղեցու շուրջը կվերացվեն եւ կբացառվի նման միջադեպերի կրկնությունը ապագայում: Դրա հետ մեկտեղ կրոնական ծայրահեղականների կողմից հայկական եւ ոչ հայկական եկեղեցիների նկատմամբ ոտնձգությունների իսպառ բացառման փաստացի երաշխիքը պետք է դառնա իրավական ակտերի այն համալիրը, որը կկարգավորի միջեկեղեցական հարաբերությունները եւ կսահմանի եկեղեցական համայնքների կարգավիճակը: Խոսքս ամենից առաջ վերաբերում է Վրաստանում «Կրոնի մասին» օրենքի ընդունմանը, որը բազմաէթնիկ եւ բազմադավան երկրում պետք է դառնա հիմնարար այն փաստաթուղթը, համաձայն որի նորմատիվ դաշտ է ստեղծվելու: Հայաստանի Հանրապետության դեսպանությունը, Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցու Վիրահայոց թեմը Վրաստանի իշխանությունների հետ գտնվում են մշտական երկխոսության մեջ՝ նորմատիվային այդ ակտի ընդունման, ինչպես նաեւ Վրաստանի կառավարության հետ առաջիկայում կոնկորդատ (համաձայնագիր) կնքելու նպատակով: Կա նաեւ մի այլ տարբերակ՝ Վրաստանի քաղաքացիական օրենսգրքում կատարվում են այնպիսի փոփոխություններ, որոնց համաձայն Վրաստանում գործող ավանդական կրոնական փոքրամասնությունները գրանցվում են որպես կրոնական հաստատություն կամ կառույց եւ դառնում հանրային իրավունքի սուբյեկտ: Մեր նպատակն է՝ թեմի իրավական կարգավիճակի սահմանումը եւ դրա հետ փոխկապակցված այլ հարցերի, այդ թվում եկեղեցիների վերադարձման հիմնախնդրի կարգավորումը:

- Այս տարվա ընթացքում բազմաթիվ իրադարձություններ առնչվում էին Ս. Նորաշեն եկեղեցուն: Վրացի քահանաների ոտնձգությունները, պարզվում է, միայն Թբիլիսիում չեն, այլեւ, օրինակ, Ջավախքի Սամսար գյուղում: Ի՞նչ է պատրաստվում իրականացնել դեսպանությունը նման քայլերը կանխելու համար:

- Սամսար գյուղի եկեղեցական համալիրի շուրջը միջադեպը տեղի է ունեցել 2006 թվականի հուլիսին ու կարգավորվել է կառավարությունների եւ Վիրահայոց թեմի ջանքերով: Ներկայումս Սամսարի եկեղեցական համալիրի հարցի առնչությամբ միջեկեղեցական բարդույթներ չկան:

- Հաջորդ տարի ի՞նչ է նախատեսվում հայ-վրացական հարաբերությունների տիրույթում: Ծրագրվո՞ւմ է արդյոք վրաց իշխանությունների հետ քննարկել հայկական եկեղեցու կարգավիճակը լուծելու հարցը:

- Ինչպես արդեն նշվեց, հաջորդ տարի ակնկալում ենք փոխշահավետ կառուցողական մեր գործընկերության հետագա զարգացում: Բավական է նշել Երեւան-Բաթում ռազմավարական նշանակության ճանապարհի շինարարության նախագիծը, որն անցնելու է Ջավախքի տարածքով: Այդ նախագծի կենսագործումը ոչ միայն կընդլայնի բարեկամական երկրի հետ կապող տրանսպորտային համակարգը, այլեւ հնարավորություն կընձեռի զգալի չափով զարգացնելու հայաբնակ տարածաշրջանի տնտեսական ենթակառուցվածքը:

Սուրբ Նորաշեն եկեղեցու շուրջը ծագած իրավիճակը ցույց է տալիս, որ հիմնախնդրի արդարացի լուծման հետագա ձգձգումն անխուսափելիորեն կավելացնի հարցը քաղաքականացնելու «ջատագովների» թիվը, ինչը չափազանց անցանկալի ու վտանգավոր է: Սուրբ Նորաշենի եւ Վրաստանում մյուս հայկական եկեղեցիների դավանական պատկանելությունը սահմանելու համար հայ-վրացական հանձնաժողով ստեղծելու վրացական պատրիարքության առաջարկությունը նվազ արդյունավետ է: Ակամա հիշում ես թեւավոր արտահայտությունը՝ եթե ցանկանում ես հեռանալ հիմնախնդրից կամ խճճել այն, ապա ստեղծիր հանձնաժողով:

Վերստին կցանկանայի հավաստել, որ Վրաստանի ղեկավարությունը միանշանակորեն տրամադրված է արդարացի եւ կառուցողական լուծելու հայկական եկեղեցիների հիմնահարցը, եւ հուսով եմ, որ հաջորդ տարի մեր երկրները կկարողանան գտնել երկու կողմերի համար փոխընդունելի տարբերակ:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

6-րդ ամենամյա լրագրողական մրցույթը նվիրված հաշմանդամների իրավունքներին

«Հավասար հնարավորություններ» խորագիրը կրող «Արեւածաղիկ» ամենամյա լրագրողական մրցույթն այս տարի անցկացվում էր 6-րդ անգամ: Դեկտեմբերի 22-ին տեղի ունեցավ մրցույթի արդյունքների ամփոփումն ու մրցանակաբաշխությունը:

Մրցույթի նպատակը հաշմանդամ մարդկանց համար հավասար հնարավորություններ ապահովելու գաղափարի քարոզչությունն է: Այս տարի մրցույթին մասնակցել է 26 լրագրող՝ ներկայացնելով 33 հրապարակում: Ամենամյա մրցույթը ՀՀ աշխատանքի եւ սոցիալական հարցերի նախարարության հետ համատեղ կազմակերպել էին «Հույսի կամուրջ» եւ «Առաքելություն Արեւելք» հասարակական կազմակերպությունները:

«Ինչպես դյուրին չէր գնահատել աշխատանքները: Երկու օր շարունակ մանրակրկիտ քննարկվել են ներկայացված բոլոր հրապարակումները: Կարեւոր եւ գնահատելի էին բոլոր աշխատանքները, որովհետեւ դրանք բարձրացնում էին հաշմանդամ մարդկանց տարբեր խնդիրները», ասաց «Հույսի կամուրջ» ՀԿ նախագահ Սուսաննա Թադեւոսյանը:

Մրցույթին ներկայացված աշխատանքները գնահատվել են երեք անվանակարգով՝ «Լավագույն հեռուստանյութ», «Լավագույն ռադիոհաղորդում» եւ «Լավագույն հոդված»: «Լավագույն հեռուստանյութ» անվանակարգում առաջին մրցանակին արժանացավ **Վարդուհի Մանուկյանը** («Երկիր մեդիա»): Երկրորդ մրցանակը շնորհվեց **Արշակ Վարդանյանին** (Հանրային հեռուստատեսություն):

«Ներկայացրել էի հատուկ կարիքներ ունեցող 8 մարդկանց պատմություններ: Նրանք ամենատարբեր տարիքի եւ զբաղմունքի մարդիկ էին: Նրանցից յուրաքանչյուրը հետաքրքիր եւ ինքնատիպ էր», ասաց Վարդուհի Մանուկյանը:

«Հաշմանդամ մարդկանց համար հավասար հնարավորությունների ապահովումը միայն պետության խնդիրը չէ: Այս հարցում իր լուման պետք է ունենա հասարակության յուրաքանչյուր անդամ: Հավասար հնարավորությունների առկայության դեպքում հատուկ կարիքներ ունեցող մարդիկ կարող են նկատելի հաջողություններ գրանցել: Հասարակության վերաբերմունքը նկատելիորեն փոխվել է, սակայն անելիքներ դեռ շատ կան», ասաց ՀՀ աշխատանքի եւ սոցիալական հարցերի նախարարության տարեցների եւ հաշմանդամների վարչության պետ **Ջեմմա Բաղդասարյանը**:

Ռադիոյով հաշմանդամության խնդիրը լուսաբանելու համար շնորհվեց միայն մեկ խրախուսական մրցանակ: Այն տրվեց **Նարինե Ղալեչյանին**՝ «Ազատություն» ռադիոկայանի «Մախլիբերթի» երիտասարդական ծրագրից:

«Լավագույն հոդված» անվանակարգում հաղթող ճանաչվեց Գորիսի «Բան ու գործ» թերթի լրագրող **Սուսաննա Շահնազարյանը**: Երկրորդ մրցանակին արժանացավ Panorama.am-ի թղթակից **Էդգար Ամիրխանյանը**, երրորդին՝ **Հայկուհի Բարսեղյանը** («168 ժամ»): Խրախուսական մրցանակ շնորհվեց «**Ազգ**» օրաթերթի թղթակից **Ռուզան Բաղալյանին** «Մենք հավասար ենք ցանկապատի երկու կողմում էլ» հոդվածի համար:

Հատուկ մրցանակը շնորհվեց Վանաձորի «Միգ» հեռուստաընկերության ներկայացուցիչ **Լիլիթ Յոլչյանին**՝ «Արեւին նայել հոգու աչքերով» ֆիլմի համար:

ԱՐԵՎԻԿ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Հայրենադարձությունն իրակա՞ն է ներկայումս

Սփյուռքի կոմիտեի ստեղծումից հետո Հայաստանում սկսել են խոսել հայրենադարձության մասին: Տարօրինակն այն է, որ ասես կանգ է առել արտագաղթը ու արդեն ժամանակն է վերադարձնելու օտար երկրներում բույն դրած հայրենակիցներին:

Ես չգիտեմ՝ ինչպիսին են հայրենադարձման տրամադրությունները Ամերիկայի, Ֆրանսիայի կամ Լիբանանի հայերի շրջանում: Ինչ վերաբերում է ռուսահայերին, ապա կարելի է ասել, որ հազիվ թե հայրենադարձեն Ռուսաստանում ծնված-մեծացած հայերը: Տասնամյակներ շարունակ հայտնի պատճառներով այստեղ չի եղել ազգային կյանք եւ նրանց զգալի մասը կտրված է իր արմատներից: Ուծացմանը շատ են նպաստել նաեւ խառն ամուսնությունները:

Սակայն ներկայիս ռուսաստանցի հայերի մեջ կա մի խավ, որի հետ կապված հայրենադարձության որոշ շանսեր կան: Խոսքը վերաբերում է երեկվա հայաստանցիներին, որոնք այստեղ են հայտնվել Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի գահակալության տարիներին: Անտարակույս, նրանց զգալի մասը հասել է նյութական բարեկեցության եւ դժվար կլինի հրաժարվել նման կացությունից: Սակայն թող տարօրինակ չթվա, եթե ասենք, որ այդ հայերի համար հայրենիք վերադառնալու խնդիրը նույնքան էլ բարոյահոգեբանական նշանակություն ունի:

Բնականաբար, հիշյալ կատեգորիայի հայի համար Հայաստանը վերացական հասկացություն չէ. դեռ երեկ դա նրա տունն էր, օջախը, միջավայրը, աշխատանքը, բարեկամությունը: Եվ նա շարունակում է, ինչպես ասում են, հազար թելերով կապված մնալ այդ հարազատ էությանը: Մյուս կողմից, 10-20 տարին բավական է, որ նա ուզի հայացքով նայի իր բնօրրանին՝ ինչպիսի՞ն է նա այսօր, ինչի՞ է վերածվել անկախության տարիներին: Եվ հենց այստեղ են առաջ գալիս մտահոգությունները: Հիմա հնարավոր չէ խաբել մարդկանց, ինչպես 1946 թ.-ին:

Հայաստանի առաջին եւ երկրորդ նախագահները գահը հանձնեցին ժողովրդի կողմից իրենց, մեղմ ասած, չսիրվածության գագաթնակետին: Չընդունեց նրանց միջին հայ մարդը, քանզի, նրա կարծիքով, երկրում ստեղծվել է անարդար պետություն: Եվ սփյուռքի, այդ թվում նաեւ ռուսահայության, համակրանքը ժողովրդի կողմն է: Ընդսմին, իշխանության նկատմամբ անվստահությունը սփյուռքին դարձնում է զգուշավոր, նաեւ, իհարկե, հայրենիք վերադառնալու հարցում: Մոսկվայում շատ առիթներ են եղել հանդիպելու նախկին հայաստանցի գործարար մարդկանց, որոնք փորձել են գործ բացել Հայաստանում, սակայն բախվել են բյուրոկրատական շահախնդրությանը: Գալիս ես, ասենք, նախարարի կամ մարզպետի մոտ, պատմում ես նրանց, ներկայացնում ես քո բիզնես-նախագիծը, լսում են-լսում ու վերջում հարցնում՝ էդ բոլորը՝ լավ, հիմա ասա, թե ես ի՞նչ «քյար» պիտի ունենամ այդ գործից:

Նոր նախագահը փորձեր է անում նորացնելու հայոց աշխարհը: Ասված տա դա նրան հաջողվի: Սերժ Սարգսյանի գերագույն նպատակը պիտի լինի շահել սեփական ժողովրդի հարգանքը: Ժամանակակից պետություններում ղեկավարության նկատմամբ ժողովրդի վերաբերմունքը պայմանավորում է տվյալ երկրի բարոյահոգեբանական մթնոլորտը: Համենայն դեպս անկարելի է կողք կողքի դնել Ելցինյան բանդիտական-քաոսային պետությունը կայուն ու դինամիկ զարգացող պուտինյան Ռուսաստանի հետ: Այստեղից էլ արգահատանքը Ելցինի նկատմամբ եւ անկեղծ համակրանքն ու հավատը Պուտինի հանդեպ:

Հայրենադարձություն չի լինի, մինչեւ Հայաստանը հայության կողմից չընկալվի որպես արդար պետություն: Սա լրագրողական պոպուլիստական գաղափար չէ եւ ոչ էլ ռոմանտիզմ: Սա Հայաստանի եւ սփյուռքի բաղձանքն է:

ՌՈՒԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ

Մոսկվա

«Հայերի զանգվածային կոտորածը բոլորին է հայտնի, ինչո՞ւ չենք հիշում»

Մեջլիսի ամբիոնից բացականչում է ծագումով քուրդ պատգամավորը

Թեեւ հայերից ներողություն խնդրելու նախաձեռնության հեղինակ չորս թուրք մտավորականները Հայոց ցեղասպանությունը հանգեցնում են «Մեծ աղետի» եւ հրաժարվում ցեղասպանություն բառի օգտագործումից, սակայն այդ նախաձեռնության շնորհիվ Թուրքիայում աշխուժանում է հարցի ակտիվ վերարծարծումը: Դրան են նպաստում նախաձեռնության կողմնակիցների եւ հակառակորդների սուր բանավեճերը, նույնիսկ նախագահի Աբդուլլահ Գյուլին հայկական ծագում վերագրելու դրսեւորումները:

Թուրքիայում Հայոց ցեղասպանության հարցի վերարծարծումները նորություն չեն եղել, թուրքական ժխտողականության կողմնակիցների եւ դրան հակադրվող մի քանի մտավորականների բանավեճերը՝ նմանապես: Ցեղասպանության միջազգային ճանաչման գործընթացը կասեցնելու առաջադրանքով հարցը բազմիցս քննարկվել է նաեւ Թուրքիայի ազգային մեծ ժողովում՝ Մեջլիսում, իսկ մտավորականներից ոմանք էլ հրապարակավ խոստովանել են, որ 1915-ի իրադարձությունները ցեղասպանություն են:

Այսինքն, երկրում կան ցեղասպանության հարցի նաեւ Մեջլիսում վերարծարծման եւ կատարվածի խոստովանության նախադեպեր: Սակայն Թուրքիայում միանգամայն աննախադեպ է, երբ այդ խոստովանությունը Մեջլիսի նիստում կատարում են պատգամավորները եւ աննախադեպության առումով իրերի դրությունը չի փոխում նրանց քրդական ծագումը, որովհետեւ ցեղասպանության ժխտողականությունը յուրահատուկ էր նաեւ քուրդ գործիչներին:

Խոսքը տվյալ դեպքում Սղերդից Մեջլիսի «Ժողովրդավարական հասարակարգ» կուսակցության պատգամավոր Օսման Օզչելիքի եւ նրա կուսակիցների՝ Մուշի պատգամավոր Սըրրը Սաքըքի ու Շըրնաքի պատգամավոր Հասիփ Քափլանի մասին է, որոնց պաշտպանել է Ուրֆայի պատգամավոր Իբրահիմ Բինիջին:

Դեկտեմբերի 20-ին Մեջլիսի լիագումար նիստում Ազգային կրթության նախարարության բյուջեի առնչությամբ «Ժողովրդավարական հասարակարգ» կուսակցության տեսակետներն արտահայտելիս, Օսման Օզչելիքը հանկարծ անդրադարձել է հայերից ներողություն խնդրելու նախաձեռնությանը եւ քննադատել դրա նկատմամբ վարչապետ Էրդողանի բացասական դիրքորոշումը:

Նա ասել է. «Մի՞թե որեւէ զրկանքի չեն ենթարկվել նրանք, ովքեր ձգտել են թոթափել Օսմանյան կայսրության լուծը: Մի՞թե չկա ներողության անհրաժեշտությունը: Այս կարգի մոտեցումները լուրջ վտանգ են հասարակության համար: Ցավոք, 1915-ին բազմաթիվ հայեր սպանվել են «Համիդիե» կոչված գնդերի ձեռքով, որոնց կրթության նախարարի մայրենի լեզվով (քրդերեն) «հայերի ջարդ» կոչված իրադարձությունների ժամանակ քուրդ թափթփուկներից կազմել էր սուլթանը: Առգրավվեց հայերի ունեցվածքը: Մարդինում սպանեցին անմեղ հայերին: Իմ մանկությունն անցավ նրանց պատմությունը լսելով: Մի մասը սպանվում էր, մյուսը՝ փախչում դեպի Սիրիա: Ոմանք, այդ թվում նաեւ իմ մեծ հայրը, հովանավորելով որոշ հայ ընտանիքների, փրկել են վերահաս կոտորածից: Սակայն թափթփուկներն ու ժանդարմերիան զանգվածային կոտորածներ են սարքել: Հաճախ հայերին իրար հետեւից շարք են կանգնեցրել եւ կրակել կրծքին, ստուգելու համար, թե մեկ կրակոցով քանի՞ մարդ կարելի է սպանել»:

Օզչելիքի այս խոսքերից հետո Մեջլիսի նիստերի դահլիճը վերածվել է մարտադաշտի: Այնուամենայնիվ նա եւ նրա քուրդ ընկերները հետ են մղել հարձակվողներին, որից հետո Օզչելիքը, դիմելով թուրք պատգամավորներին, բացականչել է. «Որտե՞ղ է 1 մլն հայը: Ո՞վ կերավ այդ մարդիկ: Իսկ միլիոնավոր ասորիներն ի՞նչ եղան: Այս ամենը քաջ հայտնի է ձեզ բոլորիդ: Ինչո՞ւ չեք հիշում»: Հասիփ Քափլանը լրացրել է նրան. «Իդիլում գեթ մեկ ասորի չի մնացել: Ի՞նչ է, քողարկե՞նք ճշմարտությունը»: Իսկ Սըրրը Սաքըքը հիշեցրել է Մարաշի դեռեւս մեր օրերում կատարված կոտորածի մասին, որի հետեւանքով ավելի քան 350 ալավի էր սպանվել:

Նիստը վարել է Մեջլիսի փոխնախագահներից Ներգաթ Փաքդիլը եւ նույնիսկ սեփական պատերին զրպարտելուց չխորշելու մեջ է մեղադրել քրդական «Ժողովրդավարական հասարակարգ» կուսակցության պատգամավորներին, ապա նա մատնանշել է. «Այս երկրում թուրք, քուրդ, թե չերքեզ, բոլորը մեկ ազգ են: Նշված տարրերից ոչ մեկը զենք չի փորձարկել մարդկանց վրա»: Թերեւս դրանով էլ Փաքդիլն ակամա խոստովանել է երկրում թուրքին, քրդին, չերքեզին մեկ ազգի տարբեր տարրերը դարձնելու փորձարկումների սնանկությունը:

Ի դեպ, հրապարակումների համար անհրաժեշտ նյութը քաղել ենք «Հյուրիեթի» եւ «Գերչեք գյունդեմի» դեկտեմբերի 21-ի հոդվածներից:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Շվարցենեգերն ուզում է նախագահ դառնալ

Կալիֆոռնիայի նահանգապետ Առնոլդ Շվարցենեգերը CBS հեռուստաընկերությանը տված հարցազրույցում ԱՄՆ նախագահ դառնալու ցանկություն է հայտնել: Ճանաչված քաղաքական գործչի եւ դերասանի երազանքը կարող է իրողություն դառնալ, եթե հատուկ ուղղում կատարվի երկրի սահմանադրության մեջ:

ԱՄՆ սահմանադրությունը պետության ղեկավարի պաշտոնը զբաղեցնելու համար պարտադիր է համարում բնիկ ամերիկացի լինելը: Իսկ Շվարցենեգերը ծնվել է Ավստրիայում եւ ԱՄՆ քաղաքացիություն ստացել միայն 1983-ին:

«Կարծում եմ, ես այնպիսի մարդ եմ, որը մշտապես փնտրում է հաջորդ մեծ նպատակը: Ես միշտ ինձ առաջադրում եմ գրեթե անհասանելի թվացող նպատակներ: Դա ստիպում է անընդհատ վեր բարձրանալ», ասել է նահանգապետը:

Ներկայումս Կալիֆոռնիայի իշխանությունները փորձում են հաղթահարել բյուջեի պակասորդը: Հակառակ դեպքում առաջիկա փետրվարին նահանգային բյուջեի միջոցները թերեւս սպառվեն: Շվարցենեգերը նահանգում արդեն արտակարգ դրություն է հայտարարել:

Բ. Ասադ. «Հնարավոր են Իսրայելի հետ ուղղակի բանակցություններ»

Սիրիայի նախագահ Բաշար Ասադը հայտարարել է, որ ինքը հնարավոր է համարում Իսրայելի հետ հաշտության ուղղակի բանակցությունները: Նրա խոսքերը մեջբերում է իսրայելական «Հաարեց» թերթը:

«Մենք չենք կարող խաղաղության հասնել միայն անուղղակի բանակցությունների միջոցով», հայտարարել է Ասադը Խորվաթիայի նախագահ Ստիպե Մեսիչի հետ կազմակերպած համատեղ մամլո ասուլիսում: Ընդսմին Ասադը չի մանրամասնել, թե երբ հնարավոր կլինի Իսրայելի հետ բանակցություն սկսել առանց միջնորդ երկրների մասնակցության:

Իսրայելի վարչապետ Օլմերտը իր հերթին դեկտեմբերի 22-ին Թուրքիա կատարած այցելության ժամանակ հայտարարել է. «Սիրիայի հետ խաղաղությունը հնարավոր է»:

2008-ին անցկացվել է Սիրիա-Իսրայել անուղղակի բանակցությունների 4 փուլ: Երկու երկրների ղեկավարները շփվել են Թուրքիայի միջնորդությամբ: Ավելի վաղ Սիրիա-Իսրայել բանակցությունները 8 տարի ընդհատված էին եղել Գոլանի բարձունքների պատկանելության հարցի պատճառով: Սիրիային պատկանող այդ բարձունքները Իսրայելը 1967-ին գրավեց 6-օրյա պատերազմի ժամանակ:

ՄԱԿ-ը չերկարաձգեց Իրաքում միջազգային ուժերի մանդատը

ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհուրդը երեկ պաշտոնապես հաստատել է Իրաքում 2008-ի դեկտեմբերի 31-ից միջազգային խաղաղարար զորքերի մանդատի դադարեցումը: Ֆրանս պրես գործակալությունը հաղորդում է, որ ԱՄՆ-ի եւ Մեծ Բրիտանիայի ներկայացրած բանաձեւի օգտին միահամուռ քվեարկել են ԱԽ բոլոր 15 անդամները:

Փաստորեն ընդունված այդ բանաձեւը նշանակում է, որ Իրաքում կմնան միայն ամերիկյան զորքեր, որոնք ներկայումս կազմում են բոլոր միջազգային ուժերի 95 տոկոսը, իսկ դաշնակից երկրների զորքերը պետք է Իրաքից հեռանան մինչեւ 2009-ի հուլիսը:

Բանաձեւը կազմվել էր Իրաքի վարչապետ Նուրի ալ Մալիքիի նախաձեռնությամբ, որն ավելի վաղ ՄԱԿ-ին խնդրել էր չերկարաձգել միջազգային ուժերի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող մանդատը: Իր նամակում Մալիքին օտարերկրյա զորքերին շնորհակալություն էր հայտնել ցուցաբերած օգնության համար, սակայն ընդգծել էր դրանց շուտափույթ դուրսբերման անհրաժեշտությունը:

Նոյեմբերին ԱՄՆ-ը Իրաքի կառավարության հետ պայմանագիր էր կնքել այդ երկրում մինչեւ 2011-ի վերջը ամերիկյան զորքի ներկայության վերաբերյալ: Պայմանագիրը նախատեսում է Իրաքում ամերիկյան զորքերի աստիճանական կրճատում, ինչպես նաեւ ամերիկացի զինծառայողների տեղափոխություն երկրի քաղաքներից դեպի ռազմակայաններ:

ԱԿԱՄԱ ԳՈՎԱԶԴ

«Բուշի կոշիկները» մեծ պահանջարկ են վայելում

Թուրքական կոշիկի Baydan Shoes ֆիրման վերջին մեկ շաբաթվա ընթացքում ավելի քան 370 հազար պատվեր է ստացել այն մոդելի համար, որը Բաղդադում մամլո ասուլիսի ժամանակ լրագրողներից

մեկը նետել էր նախագահ Ջորջ Բուշի վրա: Այդ մասին հաղորդում է Ֆրանս պրես գործակալությունը:

Baydan Shoes ֆիրման տարեկան արտադրում է այդպիսի 15 հազար զույգ կոշիկ: Ներկայիս զանգվածային պատվերների պատճառով ընկերությունը ստիպված 100 լրացուցիչ աշխատատեղ է բացել:

Վաճառքի գծով տնօրեն Սերնա Թյուրքը Ֆրանս պրեսի թղթակցին ասել է, որ պատվերները ստացվում են հիմնականում Իրաքից եւ մերձավորարեւելյան այլ երկրներից: Նաեւ 19 հազար պատվեր է ստացվել ԱՄՆ-ից:

Այդ կոշիկներն անցյալում կոչվում էին «Մոդել 271», բայց Բաղդադի միջադեպից հետո անվանակոչվեցին «Բուշի կոշիկներ»: Վաճառքի գծով տնօրենը ընդգծել է, որ, չնայած մեծ պահանջարկին, «Բուշի կոշիկները» կվաճառվեն նախկին գնով՝ 27 դոլարով:

Թյուրքը նաեւ նշել է, որ այդ կոշիկը արտաքուստ «ավելի ծանր է թվում, քան կա իրականում», այնպես որ Բուշին դիպչելու դեպքում մեծ վնաս չէր տա:

Դեկտեմբերի 14-ի մամլո ասուլիսի ժամանակ եգիպտական «Ալ Բաղդադիա» հեռուստաալիքի իրաքցի թղթակից Մունթազեր ալ Զայդին իր երկու կոշիկները նետել էր Բուշի վրա, բղավելով՝ «Սա՛ քեզ հրաժեշտի համբույր, շո՛ւն»:

Ալ Զայդին ձերբակալված է: Հաղորդվում է, որ միջադեպից հետո լրագրողին ծեծել են: Նրա դատը սկսվելու է դեկտեմբերի 31-ին: Ալ Զայդիին սպառնում է 5-15 տարվա բանտարկություն:

Քադդաֆի. «Ռուսաստանին ահաբեկելու փորձերը միջուկային պատերազմի վտանգ են ստեղծում»

Պետք է վերհիշել Մոնրոյի դոկտրինան»

Լիբիական հեղափոխության առաջնորդ Մուամմար Քադդաֆին հայտարարել է, որ Ռուսաստանին ահաբեկելու Արեւմուտքի փորձերը հիշեցնում են Նապոլեոնի եւ Հիտլերի հարձակումները եւ աշխարհում միջուկային պատերազմի վտանգ ստեղծում:

Քադդաֆիի խոսքերով, ներկայիս վտանգի հիմքը ՆԱՏՕ-ի ընդլայնումն է դեպի արեւելք՝ դեպի Ռուսաստանի սահմանները: «Դա նույնպիսի սխալ է, ինչպիսին էր Իրաք ներխուժելը», ասել է Լիբիայի ղեկավարը «Վաշինգտոն թայմս» թերթի թղթակցին:

«ԽՍՀՄ-ի փլուզումից եւ «սառը պատերազմի» ավարտից հետո ՆԱՏՕ-ի գոյությունն ու ընդլայնումը զուրկ են որեւէ հիմքից», ավելացրել է Քադդաֆին: Նրա կարծիքով, մեկուսի աշխարհագրական դիրք ունեցող ԱՄՆ-ին առավել սազական կլիներ չեզոք պետության կարգավիճակը: «Չի կարելի թույլ տալ, որ ընչաքաղցությունը, հիմարությունը, անխոհեմությունը եւ սխալ գնահատականները մարդկանց կրկին ներքաշեն պատերազմի մեջ», ընդգծել է Քադդաֆին:

Նա ԱՄՆ նորընտիր նախագահ Օբամային առաջարկել է վերստին կյանքի կոչել Մոնրոյի դոկտրինան, ըստ որի ԱՄՆ-ը չի միջամտում Եվրոպայի գործերին եւ իրենը չի համարում ամբողջ Ամերիկան:

«Նյու Յորք թայմսը» ներողություն խնդրեց «Փարիզի քաղաքապետի» նամակի համար

«Նյու Յորք թայմս» ազդեցիկ օրաթերթը ներողություն է խնդրել Փարիզի քաղաքապետ Բեռնար Դելանոեի ստորագրությամբ կեղծ նամակի հրապարակման համար: Թերթի երեկվա խմբագրականում նշվում է, որ նամակը ստացվել էր էլեկտրոնային փոստով եւ հրապարակվել առանց պատշաճ ստուգման:

Նամակում խստիվ դատապարտվել էր Սենատում Հիլարի Քլինթոնի տեղը զբաղեցնելու Ջոն Քենեդիի դստեր՝ Քերոլայն Քենեդիի մտադրությունը:

Խմբագրությունը ներողություն է խնդրել նաեւ Փարիզի քաղաքապետից: Նշվում է, որ թերթի աշխատակիցները հարցում են արել նամակի էլեկտրոնային հասցեով եւ, պատասխանի չսպասելով՝ հրապարակել են նամակը: Մինչդեռ պարտավոր էին կապվել Փարիզի քաղաքապետարանի հետ եւ պարզել իրողությունը:

Բեռնար Դելանոեն Փարիզի քաղաքապետ է ընտրվել 2001-ին որպես Սոցիալիստական կուսակցության ներկայացուցիչ: Նա Փարիզի առաջին քաղաքապետն է, որը չի թաքցնում իր միասեռական կողմնորոշումը:

Սփյուռքում ծնված եւ մեծացած հայերի հետ արտասահմանյան հանդիպումները ընկալվում են որպես սովորական երեւույթ, սակայն երբ օտարազգի ներկայացուցիչը գրում է հայերի մասին, ապա դա ոգեւորում եւ հիացնում է: Այս տարվա ապրիլին ինձ բախտ վիճակվեց Հունաստանում ծանոթանալ գիտնական-պատմաբան տիար Իոաննիս Խասիոտիսի հետ, որը երկար տարիներ դասավանդել է Արիստոտելի անվան համալսարանի նորագույն պատմության բաժնում:

Հանդիպում Հունաստանում

Սալոնիկը՝ բյուզանդական եկեղեցիների այս յուրօրինակ քաղաքը, համալսարանական լավ ավանդույթներ ունի: 1996-97 թթ. հետդոկտորական ուսումնասիրություններ անցկացրեցի Սալոնիկի Արիստոտելի անվան համալսարանի պատմության եւ հնագիտության բաժնում: Տասը տարի անց նորից այցելեցի ինձ հարազատ համալսարանը, սակայն այլ նպատակով՝ ծանոթանալու տիար Խասիոտիսի հետ: Նա մի մարդ է, որն իր կյանքը նվիրել է գիտությանը եւ որի համբավն իր երկրի սահմաններից դուրս է եկել: Շատ հպարտ եմ, որ պատեհություն ստեղծվեց ծանոթանալու տիար Խասիոտիսի հետ, որը քաջածանոթ է հայ ժողովրդի պատմությանը եւ հեղինակն է «Սալոնիկ քաղաքի հայկական համայնքը» գրքի: Գիրքը լույս է տեսել Սալոնիկ քաղաքում 2005 թ. անգլերեն եւ հունարեն լեզուներով: Շատ էի տպավորվել մեր հանդիպումից՝ հույն գիտնականի հետ:

Իոաննիս Խասիոտիս

Կարծում եմ, որ հայ ընթերցողին հետաքրքրական կլինի համառոտ կերպով ծանոթանալ Սալոնիկ քաղաքի հայկական համայնքի պատմության եւ արդի իրավիճակի հետ: Տիար Իոաննիս Խասիոտիսի թույլտվությամբ հոդվածում օգտագործված են լուսանկարներ վերոհիշյալ գրքից եւ թարգմանված են որոշակի հատվածներ:

«...Սալոնիկ քաղաքում գործընթացն սկսվեց մի փոքր ուշ, 19-րդ դարի երկրորդ կեսին. առաջին հայ ընտանիքների մշտական բնակության հաստատմանը վերաբերող գրավոր վկայությունները թվագրվում են 1881 թ. մարտին:

Սկսյալ այս պահից եւ ավելի ուշ, մենք կարող ենք Սալոնիկի հայ գաղութի պատմությունը բաժանել երեք փուլի: Առաջինը սկսվեց 19-րդ դարի կեսին եւ ավարտվեց Առաջին համաշխարհային պատերազմի վերջին: Երկրորդ փուլը մեկնարկեց 1919-1923 թթ., երբ հազարավոր հայ փախստականներ Արեւմտյան Թրակիայից եւ Փոքր Ասիայից ժամանեցին եւ հաստատվեցին Սալոնիկի ազատ տարածքներում, եւ ավարտվեց 1946-47 թթ., երբ հայ համաքաղաքացիները զանգվածաբար մեկնեցին Հունաստանից Հայաստան: Երրորդ փուլը շարունակվում է մինչ օրս»:

«Համայնքի կազմավորումն սկսվեց 1880-ականներին, երբ Կ. Պոլսի հայոց պատրիարքարանը նշանակեց համայնքի առաջին հոգեւոր սպասավորներին՝ Միքայել Հովհաննիսյանին (1985-86 թթ.), հետո Արիստակես Սեպուհյանին (հունիս, 1986 թ., նոյեմբեր, 1987 թ.): Դրանից հետո մշտապես գրանցվում էին մկրտությունները, ամուսնությունները, մահացությունները, ուստի ստեղծվեց արխիվ, որն ավելի ուշ առավել ընդլայնվեց: Գրանցումների հիման վրա, որոնք սկսվել են արձանագրվել 1885 թ. օգոստոսի 27-ից, հնարավոր է թվարկել համայնքի բոլոր հոգեւոր սպասավորների՝ եւ ծառայության կոչված հոգեւորականների, եւ առիթից առիթ համայնքի հոգեւոր կարիքները հոգացող սպասավորների անունները: Տվյալները ցույց են տալիս, որ հոգեւոր սպասավորների նշանակման գործընթացի հաջորդականությունը չի ընդհատվել»:

1958 թ. հետո Սալոնիկ քաղաքի հայկական եկեղեցու հոգեւոր հովիվները նշանակվել են Անթիլիասից՝ Մեծի Տանն Կիլիկիո կաթողիկոսությունից:

«Հետաքրքրական է, որ հայկական եկեղեցին նախագծել է քաղաքի ճարտարապետական պատմության նշանավոր դեմքերից մեկը՝ իտալացի ճարտարապետ Վիտալիանո Պոզելլին (1838-1918 թթ.), ով Մակեդոնիայի մայրաքաղաքում հայտնի նորագույն դասական շենքերի հեղինակն էր.... Եկեղեցու շինարարությունն ավարտվեց 1903 թ. նոյեմբերի 16-29-ին, իսկ օծումը կատարվեց երեք օր անց՝ եկեղեցու առաջին հոգեւոր հովիվ Սերովբե Ներսաբուհի (1903-4/5 թթ.) ձեռամբ»:

Սալոնիկի համալսարանը

«Ինչպես ակնկալվում էր, եկեղեցին դարձավ հայերի կրոնական եւ հասարակական կյանքի կենտրոնը... Կարեւոր է նշել, որ եկեղեցին վերանորոգվեց 1997 թ. «Սալոնիկի՝ Եվրոպայի մշակութային մայրաքաղաք-1997» կազմակերպության միջոցներով:

Որտեղ էլ հայն ապրի, նա իր աղոթքներում միշտ հիշում է 1915 թ. Եղեռնի զոհերին: Սալոնիկ քաղաքի հայ համայնքը բացառություն չէր:

«...Եղեռնի զոհերի հիշատակման միջոցառումներին հույն հասարակության մասնակցության բարձր տոկոսը, մանավանդ Սալոնիկ քաղաքում, ինչպես նաեւ այն փաստը, որ 1996 թ. Հունաստանի խորհրդարանը միաձայն որոշեց ճանաչել Եղեռնը եւ միաժամանակ ապրիլի 24-ը պաշտոնապես հռչակել ցեղասպանության զոհերի ոգեկոչման օր, իրականություն դարձավ նաեւ հայկական համայնքների եւ նրանց քաղաքական կազմակերպությունների ջանքերի շնորհիվ: Նույն գործոնները նաեւ արագացրեցին այն գործընթացը, որը խթանեց Հունաստանի եւ Հայաստանի միջեւ դիվանագիտական եւ տնտեսական հարաբերությունների զարգացումը»:

Հայաստանի անկախության հռչակումից հետո Սալոնիկ քաղաքի համայնքի կապը Մայր հայրենիքի հետ միշտ ամուր է եղել: Երբ Հայաստանն օգնության կարիք ուներ, 1992-1993 թթ. Սալոնիկը (իհարկե ներառյալ ամբողջ Հունաստանը) կարեւոր հանգույց դարձավ Արեւմուտքից օգնությունը մեր երկիր հասցնելու ճանապարհին: Ի հիշատակ մարդասիրական այդ օգնության, 1994 թ. հոկտեմբերի 9-ին Հայկական մշակութային կենտրոնի հարեւանությամբ խաչքար տեղադրվեց, որը հատուկ Հայաստանից էր բերվել:

Սալոնիկից ես լավ տրամադրությամբ հեռացա, որովհետեւ այստեղ ապրում եւ ստեղծագործում է տիար Իոաննիս Խասիոտիսը, որը հայ համայնքի մեծ բարեկամն է:

ՄԱՐԻՆԵ ՄԽԻԹԱՐՅԱՆ

Հետադարձ հայացք

Դավիթ Սարգսյանն արդեն 10 տարի ղեկավարում է Հայաստանի ազգային գրադարանը: Նրա հետ մեկտեղ փորձել ենք հետադարձ հայացք ձգել նշյալ հաստատությունում ծավալած գործունեությանն ու անցած ճանապարհին, ծանրութեթեւ անել արածն ու չարածը:

- Պարոն Սարգսյան, ղեկավարում եք մի հաստատություն, որի կարեւորությունն անքննելի է: Որն էր անցած տասնամյակում Ազգային գրադարանում իրականացված կարեւորագույն գործը:

- Հայաստանի Ազգային գրադարանը գանձարան է, որի պահոցներում ամփոփված է հայերեն տպագիր արտադրանքի հավաքածուն՝ գրքեր, պարբերականներ, քարտեզներ, կերպարվեստի եւ երաժշտական ստեղծագործություններ, պլակատներ, աֆիշներ, թղթադրամներ, դրոշմանիշեր, ձայնասկավառակներ, CD-ներ, DVD-ներ, միկրոֆիշեր եւ այլն: Դրանց ընդհանուր թիվը հասնում է 6,5 միլիոնի: Մեր հաստատությունը հայերեն հրատարակությունների ամենախոշոր պահոցն է աշխարհում եւ տպագիր արտադրանքի ամենահարուստ հավաքածուն Հայաստանում:

1999 թվականից գրադարանում սկսվեց ամբողջական հավաքածուի ստուգում-հաշվառումը, որը ծանր ու աշխատատար գործ էր. միաժամանակ համեմատվում էին գրադարակին առկա տպագիր նյութը, գրքամասյանը եւ քարտարանները: Այս ամենը կատարվում էր հիմնական գործառույթներին զուգահեռ, երբեմն՝ արտաժամյա: Այսպիսի հսկայածավալ հաշվառում կատարվում էր առաջին անգամ:

- Զարգացման, ժամանակին համաքայլ լինելու ուղղությամբ արվածից ի՞նչ կնշեք:

- Գրադարանը վերջին տարիներին անդամակցում է միջազգային մի շարք կառույցների, իրականացնում դրամաշնորհային ծրագրեր, համացանցում ունի իր էջը, որը հագեցած է համապատասխան տեղեկատվությամբ, մշակվում են մի շարք համատեղ նախագծեր արտերկրի գրադարանների, հրատարակչությունների, հայագիտական կենտրոնների հետ: Ռուսաստանի պետական գրադարանի հետ համատեղ իրականացվել է «Գրքային գանձեր» ծրագիրը, 2004 թվականին նպաստավոր համաձայնագիր է կնքվել Իրանի Իսլամական Հանրապետության Շիրազ քաղաքի գիտության եւ տեխնոլոգիաների տարածաշրջանային գրադարանի հետ, որը հնարավորություն է ընձեռում մեր ընթերցողներին անվճար օգտվելու աշխարհում լույս ընծայվող 2500 գիտական ամսագրերից, գրադարանում գործում է ինտերնետի ազատ մուտքի եւ մատչելիության համակարգչային սրահը, որը օրական անվճար սպասարկում է բազմաթիվ ընթերցողների: Նույն թվականի մարտից սկսած Ազգային գրադարանը հրատարակում է «Հոգեւոր հայրենիք» ամսաթերթը, որը կարեւոր դերակատարություն ունի հանրապետության գրադարանային ոլորտի խնդիրներն ու ձեռքբերումները, մշակութային կյանքը լուսաբանելու ասպարեզում:

«Էյֆլ դիրեկս» ծրագրով համալրվել է գրադարանի CD-ների, DVD-ների հավաքածուն, ԱՄՆ դեսպանատան հետ համագործակցության արդյունքում ձեռք է բերվել էլեկտրոնային Պրոքուեստ լազերային սկավառակների շտեմարանը... Բոլորովին վերջերս գրադարանում բացվեցին թույլ տեսողություն ունեցողների «Արեւ» ընթերցասրահը եւ Էդվարդ Մնացականյանի անվան իրավաբանական տեղեկատվության կենտրոնը:

- Գրադարանների գործառույթներն ընդլայնելու համաշխարհային միտումը հասե՞լ է Հայաստան:

- Ազգային գրադարանը վերջին տարիներին ընթերցողին սոսկ գիրք հրամցնող հաստատություն չէ այլեւս, այն մշակութային կենտրոն է, որը տարեկան կազմակերպում է 100-ից ավելի միջոցառումներ, հրատարակում ամենատարբեր գրքեր ու տեղեկատուներ, վիճակագրական վերլուծություններ, մատենագիտություններ եւ այլն: Այս առումով հարկ է նշել 2007 թվականի մի շարք հրատարակությունները, որոնք իրականացվել են գրադարանի հիմնադրման 175-ամյակի շրջանակներում՝ «Ազգային գրադարանի գանձերը» բացիկների ժողովածուն, «Հայաստանի Ազգային գրադարանի պատմության ուրվագծեր (1832-1925)» գիրքը, «Ազգային գրադարանի հրատարակությունների մատենագիտությունը (1937-2007)» գրադարանի վերաբերյալ ուղեցույց, օրացույց:

- Առաջիկա ծրագրերն ի՞նչ բովանդակության եւ կարեւորության են:

- Երեւի թե ամենակարեւոր գործը 2012 թվականին հայոց տպագրության 500-ամյակը պատշաճ մակարդակով անցկացնելն է: Այս ուղղությամբ աշխատանքներն արդեն սկսված են: Մտադիր ենք Ազգային գրադարանում հիմնել հայ գրքի թանգարան:

ԱՐՄԻՆԵ ՂԱԶԱՐՅԱՆ

Գանձարան Երուսաղեմում

Արեւելյան Երուսաղեմում հնագետները մ.թ.ա. 7-րդ դարի բյուզանդական 250 ոսկե դրամների գանձարան են հայտնաբերել: The Jerusalem Post-ի տվյալներով այն հայտնաբերվել է հենց այն տեղում, որտեղից ժամանակ առաջ մ.թ.ա. սկզբով թվագրվող հռոմեական ոսկե ականջօղ էր գտնվել: Դրամների վրա պատկերված է բյուզանդական Իրակլի կայսրը՝ աջ ձեռքում խաչ եւ զենք: Ենթադրվում է, որ դրամները թաքցվել են տան պատերից մեկում:

Ն. Պ.

Չարագործություն «Մոսկվայի վիրտուոզների» դեմ

Երկուշաբթի երեկոյան «Մոսկվայի վիրտուոզներ» կամերային նվագախմբի եւս մի երաժիշտ ենթարկվել է ծեծի ու թալանվել: Ինչպես տեղեկացնում է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ գործակալությունը, նվագախմբի ջութակահար Դենիս Շուլգինին ուշ երեկոյան անհայտ անձինք ծեծի են ենթարկել ու գողացել նվագախմբին պատկանող ջութակը: Երաժիշտը հիվանդանոցում է:

Նվագախմբի մեկ այլ երաժիշտ էլ՝ Գեորգի Ցայը նույն իրավիճակում է հայտնվել մեկ օր առաջ՝ կիրակի: Երաժիշտը մի քանի վերք է ստացել փորի վրա ու վիրահատվել: Նրա վիճակը դեռեւս ծանր է գնահատվում: Իսկ լրատվամիջոցների տվյալներով հանցագործները կտրել են երաժշտի մատները:

Ն. Պ.

Հանդիպում

Հրավիրում ենք հանդիպման սփյուռքահայ անվանի դերասան եւ ռեժիսոր **Ժիրայր Փափազյանի** հետ, որը տեղի կունենա դեկտեմբերի 26-ին, ժամը 14-ին Գրականության եւ արվեստի թանգարանի դահլիճում:

Հասցեն՝ Արամի 1

Պարգեւներ ֆուտբոլային մրցաշրջանի դափնեկիրներին

Երեկ ֆուտբոլի ֆեդերացիայում կայացավ մրցաշրջան-2008-ի դափնեկիրների պարգեւատրման արարողությունը: Նախ պարգեւատրման հրավիրվեցին ֆուտզալի ՀՀ չեմպիոն «Պոլիտեխնիկի» ֆուտբոլիստները, որոնց հանձնվեցին ոսկե մեդալներ եւ փոխանցիկ գավաթը: «Պոլիտեխնիկի» հարձակվող Կարեն Միխայելյանը ստացավ լավագույն ռմբարկուի համար սահմանված «Ոսկե խաղակոշիկ» մրցանակը: «Թալ Գրիգի» ֆուտբոլիստ Գրիգոր Կարուկրանյանին հանձնվեց առաջնության լավագույն ֆուտբոլիստի մրցանակը:

Ֆուտբոլի Հայաստանի առաջնության մրցանակակիրներ «Փյունիկի», «Արարատի» եւ «Գանձասարի» ֆուտբոլիստները պարգեւատրվեցին համապատասխանաբար ոսկե, արծաթե եւ բրոնզե մեդալներով: ՀՖՖ նախագահ Ռուբեն Հայրապետյանը «Փյունիկի» ավագ Սարգիս Հովսեփյանին հանձնեց ՀՀ չեմպիոնի փոխանցիկ գավաթը: Իսկ առաջին խմբի հաղթող «Շենգավիթի» ֆուտբոլիստները պարգեւատրվեցին փոխանցիկ գավաթով եւ փոքր ոսկե մեդալներով: Առաջնության լավագույն ռմբարկուի համար սահմանված «Ոսկե խաղակոշիկ» մրցանակը բրազիլացի Մարկոսի փոխարեն, որը ներկայում Հայաստանում չէ, ստացավ «Արարատի» ավագ Արթուր Մինասյանը: Մարկոսն արժանացել է նաեւ «Հյումել» ընկերության լավագույն լեգեոնականի մրցանակին: Հայաստանի լավագույն ֆուտբոլիստի մրցանակը հանձնվեց «Փյունիկի» ավագ Սարգիս Հովսեփյանին:

Լավագույն մրցավար է ճանաչվել Արարատ Ճաղարյանը, որը ֆեդերացիայի կողմից արժանացավ մրցանակի: Նրան մրցանակ հանձնեց նաեւ «Տելեկոմ» ընկերությունը: «Արդարացի խաղի» մրցանակին արժանացան բարձրագույն խմբի թիմերից «Ուլիսը», 1-ին խմբից՝ «Բանանց-2»-ը:

Տարբեր լրատվամիջոցներ եւ կազմակերպություններ սահմանել էին անհատական մրցանակներ: «Ֆուտբոլ+»-ի «Տարվա հայտնություն» մրցանակը հանձնվեց փյունիկցիներ Էդգար Մալաքյանին եւ Ալբերտ Թադեւոսյանին: Վերջինս ստացավ նաեւ «Պրոֆֆուտբոլ» շաբաթաթերթի լավագույն երիտասարդ ֆուտբոլիստի համար սահմանված մրցանակը: «Զարգացման հայկական բանկը» ամենամեծ առաջընթաց ունեցած երիտասարդ ֆուտբոլիստ էր ճանաչել փյունիկցի Հենրիխ Մխիթարյանին, որին հանձնվեց 100.000 դրամ եւ «Մաստեր գոլդ» քարտ: «Տոտալ ֆուտբոլ» շաբաթաթերթը տարվա իրադարձություն էր ճանաչել Հայաստան-Թուրքիա երիտասարդական հավաքականների խաղում Կառլեն Մկրտչյանի եւ Հենրիխ Մխիթարյանի խփած գոլերը, որոնց էլ հանձնվեց մրցանակը: «Սթար» ընկերության սահմանած լավագույն գոլի համար մրցանակը ստացավ փյունիկցի Տիգրան Ոսկանյանը՝ Սուպերգավաթի խաղում «Բանանցի» դարպասը խփած գոլի համար:

Մրցանակաբաշխության ավարտին ՀՖՖ նախագահ Ռուբեն Հայրապետյանը, իր իսկ խոսքերով ասած, անակնկալ մատուցեց Հայաստանի հավաքականի եւ «Փյունիկի» ավագ Սարգիս Հովսեփյանին: Հիշեցնենք, որ դեռեւս տարիներ առաջ Ռուբեն Հայրապետյանը խոստացել էր 5 հազար դոլարով պարգեւատրել Հայաստանի հավաքականի կազմում առաջինը 100 խաղ անցկացրած ֆուտբոլիստին: Երեկ նա կատարեց իր խոստումը՝ «Նիվա» մակնիշի ավտոմեքենայի բանալիները հանձնելով Հովսեփյանին: Ռուբեն Հայրապետյանը նաեւ շնորհավորեց բոլոր դափնեկիրներին՝ նրանց ցանկանալով նորանոր հաջողություններ:

2008-ն աննախադեպ էր հայկական թենիսի համար

Մրցաշրջան-2008-ը մոտենում է ավարտին եւ տարբեր մարզաձեւերի ֆեդերացիաներն ամփոփում են կատարված աշխատանքները: Երեկ թենիսի «Master Class» ակումբում լրագրողներին հանդիպեց մարզաձեւի հանրապետական ֆեդերացիայի նախագահ Հարություն Փամբուկյանը: Նա նշեց, որ 2008-ը թենիսի զարգացման եւ մրցաշարերի առատության առումով աննախադեպ էր: Հայաստանում երեք շաբաթ անընդմեջ անցկացվեցին Դեվիսի գավաթի եվրոաֆրիկյան տարածաշրջանի 3-րդ եւ 4-րդ ենթախմբերի եւ ֆեդերացիայի գավաթի նույն տարածաշրջանի 3-րդ ենթախմբի հանդիպումները: Արթուր Շիլաջյանի հուշամրցաշարին մասնակցեցին արտերկրից ժամանած շուրջ 170 պատանի թենիսիստներ: 8-րդ անգամ անցկացվեց Երեւանի գավաթի միջազգային մրցաշարը: Մեծ իրադարձություն էր արգենտինահայ թենիսիստ Դավիթ Նալբանդյանի այցը Հայաստան, որի ընթացքում նա վարպետության դասեր անցկացրեց պատանի թենիսիստների հետ, ընկերական մրցախաղում հանդիպեց Հարություն Սոֆյանի հետ:

Որպես կատարված աշխատանքների գնահատանք է որակում Հարություն Փամբուկյանն այն փաստը, որ 9 տարվա ընդմիջումից հետո 2009-ին թենիսի ֆեդերացիային կառավարությունը 5 մլն դրամ է հատկացրել: Ըստ ֆեդերացիայի նախագահի, հիմնական շեշտը 2009-ին դրվելու է մանկապատանեկան թենիսի զարգացման ու մասսայականացման վրա: Ապրիլին նախատեսվում է Երեւանում խոշոր միջազգային մրցաշար անցկացնել, որը երեւույթ է դառնալու տարածաշրջանում: Առայժմ ճշտվում են մրցաշարի կազմակերպման հետ կապված որոշ խնդիրներ, ուստի նախագահը չմանրամասնեց, թե ովքեր են լինելու մասնակիցները:

Ի դեպ, այս տարվա հունիսին Մոսկվայում կայացած թենիսի միջազգային ֆեդերացիայի համաժողովում Հայաստանի ֆեդերացիայի նախագահ Հարություն Փամբուկյանը թենիսի զարգացման գործում ունեցած մեծ ներդրման համար հատուկ մրցանակի է արժանացել: Այս տարի շարունակվել է երեխաների անվճար ուսուցումը մինի-թենիսի դասընթացներում: Շուրջ 200 երեխաներ 3-6 ամիս անվճար մասնակցել են այդ դասընթացներին:

«Master Class» ակումբի նոր տնօրենը, թենիսի ԽՍՀՄ նախկին չեմպիոնուհի Աննա Գասպարյանը տեղեկացրեց, որ արդեն ավարտվել են Հայաստանում թենիսի ակադեմիայի հիմնադրման աշխատանքները, հաստատվել է ծրագիրը, ընտրվել է մարզչական կազմը: Երիտասարդ 10 մարզիչներ մասնակցել են մեկշաբաթյա սեմինարի եւ գրավոր քննություն հանձնելով, արտոնագիր են ստացել: Նրանցից լավագույն 2 մարզիչները հաջորդ տարի Մոլդովայում կմասնակցեն 2-րդ փուլին:

Աշխատանքներ են տարվում նաեւ մրցավարական կազմի որակավորումը բարձրացնելու ուղղությամբ: Գրիգոր Դավթյանը մրցավարական 2-րդ աստիճանի որակավորում ունեցող միակ մրցավարն է Հայաստանում, որ վարել է Ուիմբլդոնի մրցաշարի հանդիպումները:

Թենիսի ֆեդերացիայի գործադիր տնօրեն Գեւորգ Կարամանուկյանը խոսեց մեր թենիսիստների հաջողությունների մասին: Սեդրակ Խաչատրյանը Սանկտ Պետերբուրգի պատանեկան մրցաշարում զբաղեցրել է 2-րդ տեղը, իսկ Անի Ամիրախյանը, որ Եվրոպայի թենիսի պատանեկան դասակարգման ցուցակում 20-րդ տեղում է, հաղթող է ճանաչվել Վրաստանում անցկացված մրցաշարում: Մրցանակային տեղեր են զբաղեցրել նաեւ Պատրիկ Վերանյանը, Լիլիթ Վարդանյանը, Միքայել Ավետիսյանը: Վերջինս Եվրոպայի պատանեկան դասակարգման ցուցակում 134-րդ տեղում է:

Մեր պրոֆեսիոնալ թենիսիստներից Աննա Մովսիսյանն իրեն լավ դրսեւորեց ֆեդերացիայի գավաթի մրցումներում, Իսպանիայում կայացած մրցաշարում մենախաղում մտավ կիսաեզրափակիչ, իսկ զուգախաղում հասավ մինչեւ եզրափակիչ: Հեռանկարային թենիսիստ է ներկայում ԱՄՆ-ում բնակվող Տիգրան Մարտիրոսյանը: Նա թենիսիստների դասակարգման ցուցակում 468-րդ տեղում է: Աշխատանքներ են տարվում նրան ընդգրկելու Հայաստանի հավաքականի կազմում:

Հաջորդ տարի մեր տղամարդկանց հավաքականը ապրիլի 15-19-ը Կոտ դ'Իվուարում հանդես կգա Դեվիսի գավաթի մրցաշարում: Մրցակիցները կլինեն Կոտ դ'Իվուարի, Գաբոնի, Գանայի, Ուգանդայի եւ Զիմբաբվեի թենիսիստները: Ֆեդերացիայի գավաթի խաղարկությունում մեր թիմի մրցակիցները կլինեն Ալժիրի, Հունաստանի, Մալթայի, Իսլանդիայի, Նորվեգիայի, Եգիպտոսի, Իռլանդիայի, Մոլդովայի, Թունիսի, Ֆինլանդիայի, Լիխտենշտեյնի, Չեռնոգորիայի եւ Զիմբաբվեի հավաքականները:

ՇԱԽՄԱՏ

Հակոբյանը ստանձնեց հետնապահի դերը

Շախմատի Գրան պրիի մրցաշարի 8-րդ տուրում Վլադիմիր Հակոբյանը սեւերով մրցում էր հետնապահի՝ Ռուստամ Կասիմջանովի հետ: Թվում էր, թե դա լավ հնարավորություն է մրցաշարում անդրանիկ հաղթանակը տոնելու եւ մրցաշարային վիճակը բարելավելու համար: Սակայն Հակոբյանն անհաջողության մատնվեց՝ կրելով մրցաշարում իր 2-րդ պարտությունը: 8-րդ տուրից հետո Հակոբյանը 3 միավորով եզրափակեց աղյուսակը՝ զբաղեցնելով 3,5 միավորով իրեն շրջանցած Կասիմջանովի տեղը:

8-րդ տուրն ի հայտ բերեց միանձնյա առաջատարին: Վերջին տուրերում վերելքով հանդես եկող Ալեքսանդր Գրիշչուկը 3-րդ անընդմեջ հաղթանակը տոնեց՝ առավելության հասնելով Վան Յուեյի նկատմամբ: Գրիշչուկը վաստակեց 5,5 միավոր: Նրանից կես միավորով հետ է մնում Վուգար Հաշիմովը, որն ընդամենը 24 քայլ կատարելով իր հայրենակից Թեյմուր Ռաջաբովի հետ, համաձայնվեց ոչ-ոքիի: Ռաջաբովն ու Յակովենկոն վաստակել են 4,5-ական միավոր: Յակովենկոն հաշտություն կնքեց Լեկոյի հետ: Ոչ-ոքի ավարտվեցին նաեւ Մամեդյարով-Ինարկիեւ, Բաքրո-Էյանով պարտիաները: Չեպարինովը հաղթեց Ալեքսեեւին: 9-րդ տուրում Հակոբյանը սպիտակներով կխաղա Գրիշչուկի հետ:

«Մանչեսթր Յունայթեդն» ուժեղագույնն է աշխարհում

Տոկիոյում ավարտվեց ֆուտբոլի աշխարհի ակումբային առաջնությունը: Ինչպես եւ սպասվում էր, չեմպիոնի տիտղոսը եզրափակիչ խաղում վիճարկեցին եվրոպայի չեմպիոնների գավաթակիր «Մանչեսթր Յունայթեդն» ու Լիբերտադորեսի գավաթակիր Էկվադորի ԼԴՈւ-ն:

Խաղն անցավ անգլիական ակումբի զգալի առավելությամբ,

սակայն «Մանչեսթր Յունայթեդին» չէր հաջողվում իրացնել գոլային պահերը: Իսկ 49-րդ րոպեին անգլիացիների վիճակը վատթարացավ, երբ դաշտից հեռացվեց Վիդիչը: Քիչ անց էկվադորցիները կարող էին բացել հաշիվը, սակայն Մանսոյի հարվածը հետ մղեց վան դեր Սարը: Իսկ ահա «Մանչեսթր Յունայթեդը» գոլ խփելու հերթական հնարավորությունը ձեռքից բաց չթողեց: 73-րդ րոպեին Ռոնալդուի փոխանցումով Ռունին սուր անկյան տակ գնդակն ուղարկեց մրցակցի դարպասը: Խաղավերջում հարավամերիկացիները կարող էին վերականգնել հավասարակշռությունը, սակայն կրկին իր բարձրության վրա էր եղվին վան դեր Սարը, որը հետ մղեց Նորբերտո Արայոյի հարվածը:

Այսպիսով հաղթելով 1-0 հաշվով, «Մանչեսթր Յունայթեդը» նվաճեց աշխարհի ակումբային չեմպիոնի տիտղոսը: 3-րդ տեղի համար պայքարում ճապոնական «Գամբա Օսական» 1-0 հաշվով պարտության մատնեց մեքսիկական «Պաչուկային»: Առաջնության լավագույն ֆուտբոլիստ ճանաչվեց «Մանչեսթր Յունայթեդի» հարձակվող Ուեյն Ռունին:

«Արսենալը» հետաքրքրվում է Արշավինով

Ըստ անգլիական լրատվամիջոցների, Լոնդոնի «Արսենալը» պատրաստ է 20 մլն ֆունտ ստեռլինգ վճարել «Զենիթին» Անդրեյ Արշավինի տեղափոխման դիմաց: Այս առնչությամբ «Զենիթի» գլխավոր տնօրեն Մաքսիմ Միտրոֆանովը նշել է, որ եթե «Արսենալն» իրոք նման գումար առաջարկի, ապա պատրաստ են քննարկել առաջարկը: «Մենք Անդրեյին ստիպողաբար թիմում չենք պահում: Պարզապես Արշավինի համար մենք պետք է համապատասխան փոխհատուցում ստանանք: Սակայն տրանսֆերային շուկայում իրավիճակը փոխվել է: Ֆուտբոլիստների տրանսֆերային արժեքը նվազում է, միաժամանակ նվազել է ակումբների ակտիվությունը: Եթե Արշավինի համար համարժեք փոխհատուցում ստանանք, ապա նա կտեղափոխվի այլ ակումբ: Հակառակ դեպքում նա պետք է շարունակի ելույթներն ակումբում, քանի որ պայմանագիր ունի, ըստ որի նրան բավական խոշոր գումարներ են վճարվել», նշել է «Զենիթի» գլխավոր տնօրենը:

Օլեգ Մասկաեւը չեմպիոնի հավակնորդ

Բռնցքամարտի համաշխարհային խորհրդի (WBC) ղեկավարության որոշմամբ WBC-ի վարկածով գերծանրքաշային կարգում աշխարհի նախկին չեմպիոն Օլեգ Մասկաեւն իրավունք կստանա չեմպիոնական գոտին վիճարկել Վիտալի Կլիչկոյի եւ խուան Կառլոս Գոմեսի մենամարտի հաղթողի հետ: Վերջիններիս մենամարտը պետք է անցկացվի մինչեւ 2009-ի ապրիլի 30-ը եւ առավելագույնը կարող է ձգձգվել մինչեւ հունիսի 30-ը:

Այդ մենամարտի հաղթողը պարտավոր է 120 օրվա ընթացքում ուժերը չափել Մասկաեւի հետ: Հարգելի պատճառների առկայության դեպքում Մասկաեւի հետ մենամարտը կարող է հետաձգվել մինչեւ 60 օր:

Էջը պատրաստեց ԱԸՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ՀՀ քաղաքացիություն ստանալու ժամկետը կրճատվել է

Երեկ լրագրողների հետ հանդիպմանը ՀՀ ոստիկանության անձնագրային եւ վիզաների վարչության պետ, ոստիկանության փոխգնդապետ **Նորայր Մուրադխանյանը**: Նա պարզաբանումներ տվեց իրենց վարչությունում իրականացվող բարեփոխումների վերաբերյալ եւ պատասխանեց լրագրողների հարցերին: Պրն Մուրադխանյանը նշեց, որ կառավարության որոշմամբ հետաձգվել է մինչեւ 16 տարեկան երեխաների անձնագրերի տրամադրման գործընթացը:

«Այժմ երեխաները անձնագիր կարող են ստանալ մեկ տարի ժամանակով, մեկ ծնողի կամ օրինական ներկայացուցչի դիմումի հիման վրա: Հետաձգվել է նաեւ մինչեւ 16 տարեկան երեխաների անձնագրավորումը: Անչափահաս քաղաքացիները այսուհետեւ անձնագրում վավերացում ստանալու համար պետք է դիմեն տարածքային ստորաբաժանումներ, այլ ոչ թե բոլորը գան Երեւան: Դատապարտված կամ կալանավորված քաղաքացիներին հնարավորություն է տրվել ստանալու կամ փոխանակելու ՀՀ քաղաքացու անձնագիրը քրեակատարողական հիմնարկների միջոցով»: Հիշեցնենք, որ անձնագրերի ստացման համար սահմանվել է ժամկետ՝ 5, իսկ երկարաձգելու համար՝ 1 աշխատանքային օր:

Վարչության պետը տեղեկացրեց, որ այս տարի երկքաղաքացիություն է շնորհվել 1249 եւ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիություն՝ 60 անձանց: Եթե համեմատելու լինենք, ապա անցած 11 տարիներին օտարերկրացի 1735 քաղաքացի է

ձեռք բերել քաղաքացիություն: ՀՀ քաղաքացիներից այս տարի 312-ը դադարեցրել է քաղաքացիությունը, տեղեկացրեց պրն Մուրադխանյանը: **«Ազգի»** հարցին, թե կրճատվե՞լ է օտարերկրյա քաղաքացիներին ՀՀ քաղաքացիություն շնորհելու ժամկետը կամ պարտադի՞ր է Հայաստան գան ու քննություն հանձնեն, պրն Մուրադխանյանը նշեց, որ նախկինում գործող 1 տարի ժամկետն այժմ դարձել է 3-6 ամիս: Օտարերկրյա պետություններում գտնվող այն քաղաքացիները, որոնք ցանկանում են ՀՀ քաղաքացիություն ստանալ, այսուհետեւ կարող են դիմել արտերկրում հյուպատոսական հիմնարկներ կամ դիվանագիտական ներկայացուցչություններ, իսկ արտգործնախարարության միջոցով այդ փաստաթղթերն ուղարկվում են Հայաստան ու անձի պարտադիր ներկայությունը չի զգացվում:

«Ազգն» իր էջերում արդեն անդրադարձել էր ՀՀ քաղաքացիություն չունեցող, առանց քաղաքացիության կարգավիճակի սրճագույն անձնագիր ունեցող քաղաքացուն եւ խնդրեց վարչության պետին պարզաբանել, թե փոխվե՞լ է այդ կարգը եւ քանի՞ նման անձնագիր է եւս տրվել: «Այժմ ՀՀ-ում 2 անձի տրվել է առանց քաղաքացիության անձնագիր հատուկ նշումով: ՀՀ քաղաքացիություն են ստացել Իրանի Իսլամական Հանրապետությունից 30, Իրաքից՝ 31 քաղաքացիներ: Ընդհանուր առմամբ 2001-ից 4077 քաղաքացի է դիմել քաղաքացիություն ձեռք բերելու համար: Անձնագրային ծառայություններում թերացել են Արաբկիր եւ Էրեբունի համայնքների բաժինները, նրանց նկատմամբ կիրառվել են տուգանքներ ու տույժեր»:

Հիշեցնենք, որ ոստիկանությունում գործում է թեժ գիծ՝ 54.69.12, 54.69.14 հեռախոսահամարներով:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկին սեփականության իրավունքով պատկանող շենքերի, շինությունների, տրանսպորտային միջոցների, սերվերային համակարգչային համակարգերի, արտասահման գործուղվող աշխատակիցների բժշկական ծախսերի ապահովագրության նպատակով ապահովագրական կազմակերպություն ընտրելու համար հրապարակային մրցույթի կազմակերպման մասին

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը հայտարարում է հրապարակային մրցույթ՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկին սեփականության իրավունքով պատկանող շենքերի եւ շինությունների (Լոտ 1), տրանսպորտային միջոցների (Լոտ 2), սերվերային համակարգչային համակարգերի (Լոտ 3), արտասահման գործուղվող աշխատակիցների բժշկական ծախսերի (Լոտ 4) ապահովագրման նպատակով ապահովագրական կազմակերպություն (կազմակերպություններ) ընտրելու համար:

Մրցույթին կարող են մասնակցել Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված եւ ապահովագրական գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք, որոնք համապատասխանում են մրցույթի կանոնակարգին եւ մրցույթի հայտը ներկայացնելու պահին չունեն ժամկետանց պարտավորություններ՝ Հայաստանի Հանրապետության հարկային եւ սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով:

Մրցութային առաջարկները կարող են ներկայացվել ինչպես մեկ առանձին լոտի, այնպես էլ մի քանի կամ բոլոր լոտերի համար միասին:

Մրցութային առաջարկությունները անհրաժեշտ է ներկայացնել Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ՝ ք. Երեւան 0010, Վազգեն Սարգսյանի փողոց 6:

Մրցութային հայտերի ընդունման վերջին ժամկետն է 2009 թ. հունվարի 23-ը, ժամը 17-30:

Մրցույթի հայտերի բացման օրն ու ժամն է 2009 թ. հունվարի 28-ը, ժամը 17-30:

Մրցույթի արդյունքների ամփոփման նիստը հրավիրվում է 2009 թ. փետրվարի 5-ին, ժամը 17-30:

Մրցույթին մասնակցելու հրապարակային ծանուցումը հրապարակված է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի ինտերնետային WEB կայքում (www.cba.am): Մրցույթին մասնակցելու ծանուցումը, ինչպես նաեւ լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար ցանկացողները կարող են դիմել Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի գործերի կառավարչություն հեռ. 59-28-05, ներքին՝ 18-00:

ՀՀ ԿԲ հասարակության հետ կապերի ծառայություն

Կայացավ «Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի գրասենյակ» հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի անդրանիկ նիստը

Դեկտեմբերի 22-ին տեղի է ունեցել «Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի գրասենյակ» հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի անդրանիկ նիստը: Հոգաբարձուների նորընտիր խորհրդին ողջունել է ՀՀ ԿԲ նախագահ Արթուր Ջավադյանը:

Նիստում «Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի գրասենյակ» հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի նախագահ է ընտրվել Գրիգոր Ղոնջեյանը (ՀՀ ԿԲ խորհրդի անդամ):

Հոգաբարձուների միաձայն որոշմամբ ֆինանսական համակարգի հաշտարար է նշանակվել Փիրուզ Սարգսյանը, որն իր մասնագիտական պարտականությունների կատարմանը կանցնի օրենքով սահմանված ժամկետում 2009 թվականի հունվարի 24-ից:

Փիրուզ Սարգսյանը 1995 թ.-ից մինչ օրս աշխատել է ՀՀ կենտրոնական բանկի իրավաբանական վարչությունում՝ զբաղեցնելով մասնագետից մինչեւ իրավաբանական վարչության պետի եւ նախագահի գլխավոր իրավական խորհրդականի պաշտոններ: Տիկին Սարգսյանը դասավանդում է բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում:

ԿԲ հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Սիրելի՛ հայրենակից,

եթե Հայաստանում եք և մտածում եք օտար ափերում բախտ որոնելու մասին,

եթե օտար երկրում եք և մտածում եք Հայաստան վերադառնալու մասին և հայրենիքում հաստատվելու հարցերով տեղեկությունների կարիք ունեք,

ապա այժմ այդ և նմանօրինակ հարցերով ունեք հուսալի խորհրդատու:

Այցելեք մեր կայք ներքոհիշյալ հասցեներով և գտեք Ձեզ հուզող հարցերի պատասխանները:

www.backtoarmenia.com
www.backtoarmenia.am
www.tundardz.am
www.sma.am/migrant

Ձեր հարցադրումներին պատրաստ ենք պատասխանել կայքի ուղիղ կապի միջոցով կամ +374 10 264163, +374 10 224925 «թեժ գծի» հեռախոսահամարներով:

Մի՛ վարանեք և մի՛ հապաղեք: Դիմեք և մեր օգնությամբ կգտնեք իրավիճակից դուրս գալու օրինական միջոցը:

Հայաստանի Հանրապետության տարածքային կառավարման նախարարության Միգրացիոն գործակալության Միգրանտների աջակցության կենտրոն Հասցեն՝ ՀՀ, ք. Երևան, 0033, Հր. Քոչար 4

The project is funded by the European Union
Ծրագիրը ֆինանսավորվում է Եվրամիության կողմից

Իրականացնող կազմակերպությունները՝

BRITISH COUNCIL
ԲՐԻԹԻՇ ՔԱՈՒՆՍԻԼ
www.britishcouncil.am

ICHD Մարդկային զարգացման միջազգային կենտրոն
www.ichd.org

ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության միգրացիոն գործակալություն
www.dmr.am

ԽՍՏՈՐԵՆ ՊԱՀՊԱՆԵԼ ԳԱԶԻ ՍԱՐՔԵՐԻՑ ՕԳՏՎԵԼՈՒ ԿԱՆՈՆՆԵՐԸ

«Հայաստանի հրշեջ անվտանգության մասնագիտացված ծառայություններ» իրավաբանական անձանց միությունը նպատակահարմարության տեսանկյունից հայտնում է, որ բնական գազի՝ սարքավորումներից օգտվելուց առաջ պետք է օդափոխել շինությունը, որտեղ տեղադրված են գազի սարքավորումները:

Նախքան օգտվելը ստուգել ծխնելույզի քարշի առկայությունը միեւնույն ժամանակ հորիզոնական թիթեղյա խողովակների միացումները, քարշի առկայության դեպքում միայն օգտվել գազի սարքերից:

Ծխաօդափոխության ուղիների բացակայությունը, սխալ տեղադրումը, անսարքությունը, քարշի նվազեցումը կարող են ծանր ողբերգությունների եւ դժբախտ դեպքերի առիթ դառնալ:

Ծխնելույզների քարշի թուլության, խցանման կամ բացակայության ժամանակ գազի թերայրման հետեւանքով առաջանում է ածխածնի օքսիդ /շմոլ գազ/, որն ուժեղ թունավոր գազ է եւ դրա աննշան քանակության առկայությունը շինությունում կարող է թունավորման պատճառ դառնալ:

Խորհուրդ է տրվում նման դեպքում անմիջապես մաքրել ծխնելույզները եւ նոր միայն օգտագործել գազասարքերը: Ծխնելույզների մաքրման եւ վերանորոգման աշխատանքները կատարում են նաեւ «Հայաստանի հրշեջ անվտանգության մասնագիտացված ծառայություններ» իրավաբանական անձանց միության տարածքային տնտեսական ընկերությունները:

Համաձայն բնական գազի օգտագործման կանոնների պահանջների՝ ջերմամեկուսացված բետոնի բլոկներից եւ ազբոցեմենտի խողովակից պատրաստված ծխնելույզները պետք է մաքրվեն ոչ պակաս, քան տարին մեկ անգամ իսկ աղյուսից տարին չորս անգամ:

Չի թույլատրվում հատկապես բազմաբնակարան շենքերի ծխնելույզները բնակիչների կողմից ինքնուրույն փոփոխությունների ենթարկել, մաքրել ու վերանորոգել, դրանով կարող են զրկել իրենց եւ հարեւաններին ծխնելույզների ճիշտ շահագործումից՝ ստեղծելով դժբախտ դեպքերի առիթներ:

Չի թույլատրվում օգտվել ջրատաքացուցիչից օդի բարձր ջերմաստիճանի եւ ուժեղ քամու ժամանակ:

Խորհուրդ է տրվում տանից դուրս գալուց անջատել բոլոր էլեկտրասարքավորումները, փակել սնող գազախողովակների վրա տեղադրված խցանային փականները:

Ծխնելույզի մաքրման, վերանորոգման, ինչպես նաեւ տեխնիկական թույլտվության ակտեր ստանալու համար զանգահարել հետեւյալ հեռախոսահամարով՝ 443432

Սիրելի հայրենակիցներ, հոդվածը ընթերցելիս այն ընկալե՛ք որպես նպատակահարմարության տեսանկյուն:

«Հայաստանի հրշեջ անվտանգության մասնագիտացված ծառայություններ» իրավաբանական անձանց միության խորհուրդ:
ՈՉ պաշտոնական հրապարակում

Շտապ վաճառվում է գործող խոզաբուծական ֆերմա Վեդի քաղաքի հարեւանությամբ: Ունի 1000 քմ գոմ, խմելու եւ ոռոգման ջուր, եռաֆազ հոսանք, սառնարաններ, կերաղաց, պտղատու այգի, առանձնատուն ֆերմայի տարածքում, ընդլայնվելու հնարավորություն:

Հեռ. 077-50-33-35:

ՀՀ կենտրոնական բանկը տեղեկացնում է, որ արժութային շուկայում ձեւավորվել են հետեւյալ արտարժույթների միջին փոխարժեքները. 23.12.2008 թ.

ISO-ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Միջին փոխարժեք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	308.37
EUR	1	ԵՎՐՈ	430.42
RUR	1	Ռուս. ռուբլի	10.86
GEL	1	Վրաց. լարի	185.65

www. azg.am

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատուական գործունէութիւն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետութեան 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրուած՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Յակոբ Աւետիքեան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրուած է տպագրութեան՝ 23.12.2008, գինը՝ 100 դրամ, տպագրւում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչութեան տպարանում՝ Արշակունեաց 2: